

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra občanské výchovy a filozofie

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Banky a penzijní spoření
The Banks and Save for retirement
Zdeněk Čakovský

Vedoucí práce: PhDr. Milena Tichá, CSc.
Studijní program: Specializace v pedagogice (B7507)
Studijní obor: Bakalářské ČJ-ZSV (OB2CJ17, OB2SV17)

Odevzdáním této bakalářské práce na téma Banky a penzijní spoření potvrzuji, že jsem ji vypracoval pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

30. 3. 2021 v Praze

.....

Poděkování:

Mé poděkování patří PhDr. Mileně Tiché, CSc., vedoucí mé bakalářské práce, za odborné vedení a cenné připomínky, které mi pomohly práci dokončit.

ABSTRAKT

Bakalářské práce se v teoretické části zabývá úlohou komerčních bank a pojišťoven pro společnost, významem České národní banky pro Českou republiku. Dále se práce zaměřuje na dva druhy penzijního spoření, které je podporované státem. První je penzijní připojištění (do roku 2012) a druhé je doplňkové penzijní spoření (od roku 2013). U těchto dvou spoření práce zhodnotí rozdíly mezi nimi, možné výhody a nevýhody. Praktická část se věnuje komparaci všech fondů doplňkového penzijního spoření a penzijního připojištění mezi penzijními společnostmi, a proto je v této části zvolena zejména metoda komparace.

KLÍČOVÁ SLOVA

Banky, pojišťovny, penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření, pilíře důchodového spoření.

ABSTRACT

The bachelor thesis deals in the theoretical part with the role of commercial banks and insurance companies for society, the importance of the Czech National Bank for the Czech Republic. Furthermore, the thesis will describe two types of pension savings, which is supported by the state. The first is supplementary pension insurance (until 2012) and the second is supplementary pension savings (since 2013). For these two savings, the thesis will focus on the differences between them, possible advantages and disadvantages. The practical part is devoted to the comparison of all funds of supplementary pension savings and supplementary pension insurance between pension companies, and therefore the method of comparison was chosen in this part.

KEYWORDS

Banks, insurance companies, retirement savings, insurance, pillar of pension insurance.

Obsah

1	ÚVOD	6
2	ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA	7
2.1	ÚVOD	7
2.2	VZNIK A HISTORIE	7
2.3	MĚNOVÁ POLITIKA	10
3	OBCHODNÍ BANKY	13
3.1	CHARAKTERISTIKA OBCHODNÍCH BANK	13
3.2	ZÁKLADNÍ FUNKCE OBCHODNÍCH BANK	13
3.3	KLASIFIKACE OBCHODNÍCH BANK	15
4	PILÍŘE DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ	17
4.1	I. PILÍŘ	17
4.2	II. PILÍŘ.....	18
5	III. PILÍŘ	21
5.1	PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ	22
5.2	DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ.....	25
6	PRAKTICKÁ ČÁST	31
6.1	DYNAMICKÉ FONDY S VYSOKÝM RIZIKEM.....	31
6.2	VYVÁŽENÉ FONDY SE STŘEDNÍM RIZIKEM	37
6.3	SPOŘICÍ A JINÉ FONDY S NÍZKÝM RIZIKEM	42
6.4	POVINNÉ KONZERVATIVNÍ FONDY S NEJNIŽŠÍM RIZIKEM	45
6.5	PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ PŘED ROKEM 2013 – TRANSFORMOVANÝ FOND	50
5.	ZÁVĚR	51
7	POUŽITÁ LITERATURA	55
7.1	KNIŽNÍ PUBLIKACE	55
7.2	INTERNETOVÉ ZDROJE	55
7.3	ZÁKONY	59
8	SEZNAM GRAFŮ, TABULEK, OBRÁZKŮ	59

1 Úvod

Cílem bakalářské práce je porovnat spoření v rámci III. pilíře důchodového systému v České republice. Součástí tohoto pilíře bylo penzijní připojištění do roku 2012, které od roku 2013 nahradilo doplňkové penzijní spoření. U těchto dvou typů spoření se práce v teoretické části zaměří zejména na rozdíly mezi nimi, dále na možné výhody a nevýhody. Praktická část se snaží porovnat zhodnocení a kurzy penzijních jednotek všech fondů doplňkového penzijního spoření, které penzijní společnosti nabízejí svým klientům pro jejich investování. U penzijního připojištění práce zanalyzuje pouze zhodnocení všech transformovaných fondů, protože portfolio investic se mezi společnostmi výrazně neliší. U zhodnocení je cílem zaměřit se na to, zda se klientům vůbec vyplatí vstoupit a spořit ve III. pilíři důchodového systému, pokud zohledníme míru inflace a další ekonomické vlivy, které finanční prostředky klientů v tomto spoření mohou ovlivňovat.

Aktuálnost této problematiky byla hlavním důvodem k sepsání této práce, jelikož v nejbližších letech je pravděpodobné, že lidem v důchodu nebude vyplácen starobní důchod v takové výši, který by postačoval pokrýt základní potřeby seniorů spojených se standardní životní úrovní. Tím pádem by další vlády měly přijít s takovou důchodovou reformou, která by tomuto kolapsu mohla zabránit.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se práce zabývá činností České národní banky, která funguje jako centrální banka a která svými kroky ovlivňuje chod celé ekonomiky v České republice. Dále se práce zabývá úlohou komerčních bank a pojišťoven, které nabízejí své služby obyvatelstvu v České republice za účelem dosažení zisku. Teoretická část obsahuje dále kapitoly zabývající se penzijním systémem v České republice, u něhož se práce snaží upozornit na potřebnou změnu důchodového systému, jež se skládá z I. pilíře (povinné důchodové pojištění), III. pilíře (penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření). V minulosti byl součástí i II. pilíř, který již byl však zrušen. Praktická část se věnuje porovnání starého penzijního připojištění s novým doplňkovým penzijním spořením. Zde se práce zaměřuje na možné výhody a nevýhody mezi nimi. Data pro praktickou část byla získána zejména přímo ze stránek daného fondu penzijní společnosti a zhodnocení každý rok zveřejňuje Asociace penzijních společností České republiky.

2 Česká národní banka

2.1 Úvod

V České republice existuje dvoustupňový systém bankovníctví, který se skládá z centrální banky – v našem případě Česká národní banka a z komerčních, jindy nazývaných obchodních bank. Působnost centrální banky je upravena v zákonu č. 6/1993 Sb. o České národní bance, kde je uvedena hlavní činnost banky, což je primárně péče o cenovou stabilitu, a další neméně důležité funkce banky.¹

V čele České národní banky v současné době stojí guvernér Jiří Rusnok. Byl jmenován 1. 7. 2016 prezidentem republiky na šestileté funkční období. V bankovní radě, jež je hlavním orgánem ČNB, zasedají mimo guvernéra také dva viceguvernéři a čtyři členové rady ČNB.²

2.2 Vznik a historie

Po rozpadu Rakouska-Uherska bylo zapotřebí, aby na území Československa vznikla státní bankovní instituce, která by zodpovídala za správu měny. Před rozpadem se totiž centrální banka nacházela mimo Československo, a to ve Vídni a Budapešti. Aby vůbec mohla být zahájena činnost takové bankovní instituce na území Československa, muselo dojít nejdříve k měnové odluce a poté mohla být na základě nařízení vlády zřízena první státní společnost pod názvem Bankovní úřad ministerstva financí (BÚMF), který započal své fungování 11. března 1919. V čele úřadu stál buď ministr financí, nebo jeho zástupce, který předsedal obchodní správě. Úřad si v prvních dnech svého fungování musel poradit s inflací, dále se zúčastnil likvidace bývalé Rakousko-uherské banky a v neposlední řadě zahájil přípravy pro vznik Národní banky Československé.³

Národní banka Československá započala svou činnost až 1. dubna 1926, i když přípravy byly odstartovány již vznikem BÚMF. Původně byla banka akciovou společností s kapitálem. Na jejím řízení se podíleli ze 2/3 soukromí investoři a z 1/3 samotný stát. Národní bance bylo svěřeno starání se o měnu, jež vyplývalo z tehdejších zákonů. Hlavním orgánem Národní banky Československé byla valná hromada, guvernér, bankovní rada, revidující výbor a sbor censorů. Bance se podařilo poměrně za krátkou dobu stabilizovat československou měnu i přes hospodářské a politické poměry, jež panovaly ve 30. letech

¹ ZEMAN, Václav a Tomáš MELUZÍN. Bankovníctví: studijní text pro prezenční i kombinovanou formu studia. Vyd. 2., rozš. a dopl. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2008. ISBN 978-80-214-3580-3.

² https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/bankovni-rada/

³ https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/bankovni_urad_ministerstva_financi/index.html

20. století. Roku 1938 došlo k podpisu Mnichovské dohody. V této době se Národní banka musela vypořádat s požadavky Slováků a Rusínů, jež chtěli rovnoprávné členství ve správních orgánech banky, což bylo důsledkem pro přejmenování banky na Národní banku Česko-Slovenskou.⁴

V období 2. světové války byla centrální banka obsazena německými jednotkami, které banku ovládli a zároveň došlo k převedení měnového zlata na účet Říšské banky. Došlo také ke změně názvu centrální banky na Národní banku pro Čechy a Moravu. Vedení banky zůstalo ve stejném složení, navíc bylo doplněno o členy německé národnosti. Během probíhající války banka převážně plnila úkoly Němců, ale zároveň se postavila i za český průmysl, který byl značně ovlivňován. Část agendy národní banky převzala exilová vláda v Londýně, konkrétně to bylo exilové ministerstvo financí. To trvalo až do konce války, tedy do roku 1945.⁵

Po 2. světové válce centrální banka čelila problémům týkajících se správy měny, a to z důvodu ztráty Podkarpatské Rusi. Na území Československa existovala dvě měnová území, a to české území a slovenské území. Z tohoto důvodu pro každé území musely být zřízeny dvě centrální banky. Pro Česko to byla Národní banka a pro Slovensko Slovenská národní banka. V roce 1948 se centrální banka stala pouze státní institucí, jež se skládala z bankovní rady, guvernéra a viceguvernéra – ti byli jmenováni prezidentem republiky, ostatní členové bankovní rady byli uvedeni do své funkce na návrh ministerstva financí, který nakonec musel být schválen vládou. V Bratislavě byl poté zřízen Oblastní ústav, jež vykonával svou práci zadanou z pražského ústředí banky.⁶

Po vítězství Komunistické strany Československa v únoru roku 1948 byla centrální banka přizpůsobena bankovníctví v Sovětském svazu. Přešlo se k modelu tzv. monobanky, která sdružovala centrální i obchodní banky. Po roce 1950 došlo také ke sloučení čtyř finančních institucí nacházející se na území Československa a vytvořili z nich jednu spojenou Státní banku československou (SBČS), jež se skládala ze Slovenské Tatrabanky, Živnostenské banky a Poštovní spořitelny. SBČS přišla v tomto období o svou autonomii, jelikož byla podřízena přímo Ministerstvu financí, jež mohlo jmenovat i odvolat generálního ředitele banky. Svou autonomii si banka opět získala po roce 1965, kdy byl generální ředitel banky postaven na stejnou úroveň spolu s ministrem financí. Snahy o federalizaci Československa vyvrcholily po roce 1970. Došlo ke změně asymetrického

⁴ https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/narodni_bank_a_ceskoslovenska/index.html

⁵ https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/narodni_bank_pro_cechy_a_moravu/index.html

⁶ https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/narodni_bank_a_ceskoslovenska_1945/index.html

modelu (ústředí – Praha, oblastní ústav – Bratislava) na symetrický (každá republika měla své ústředí).⁷

Po pádu komunistického režimu došlo v roce 1990 ke spuštění dvoustupňového systému bankovníctví. Z centrální banky vznikly nové obchodní banky, a to Komerční banka a Všeobecná úvěrová banka. Centrální banka tak měla na starosti pouze emisní činnost a měnovou politiku. Banka byla opět autonomním orgánem, nicméně byla značně limitovaná v oblasti plánování. Vláda měla velký vliv na obsazování vedoucích funkcí v centrální bance – předseda byl jmenován na návrh vlády prezidentem republiky, místopředseda byl jmenován přímo vládou. Poradním orgánem předsedy vlády se stala bankovní rada, která vystřídala dosavadní vedení banky. Roku 1992 byl schválen zákon, který ustanovil nezávislost Státní banky československé, v jejímž vedení stála rada o sedmi členech – guvernéra, dvou viceguvernéřů a dvou zástupců, jež byli jmenováni přímo prezidentem republiky. Došlo opět ke změně názvu centrální banky na federální ústředí, ústředí pro Českou republiku a ústředí pro Slovenskou republiku.⁸

Dlouhodobé neshody mezi českou a slovenskou stranou vyústily v roce 1992 ke zrušení federativní republiky a vzniku dvou samostatných států – České republiky a Slovenské republiky. Z tohoto důvodu se centrální banka začala chystat na rozštěpení na dvě státní banky. V témž roce byly schváleny zákony týkající se vzniku těchto dvou centrálních bank, v neposlední řadě muselo dojít i k rozdělení majetku. V tzv. mezidobí, kdy mezi lidmi obíhala Československá koruna, fungovala společná instituce Čechů a Slováků kvůli dohledu nad již zanikající měnou. Tato instituce byla ukončena se vznikem dvou republik k 1. lednu 1993. Česká národní banka (ČNB) nepodléhala politickým tlakům, proto mohla být naprosto nezávislým orgánem, a mohla tak pečovat o měnu a cenovou stabilitu. Původní vedení banky bylo zachováno – guvernéř, dva viceguvernéři a čtyři členové bankovní rady, jež byli opět jmenováni prezidentem republiky. Byla jí svěřena důležitá role na finančním trhu. Vede dohled nad bankami a ostatními finančními institucemi, dále dbá na pořádek finančních trhů a pečuje o stabilitu a rozvoj financí v České republice.⁹

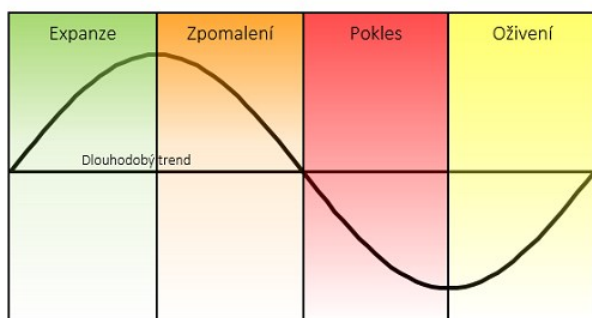
⁷ https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/statni_banky_ceskoslovenska/index.html

⁸ https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/statni_banky_ceskoslovenska_centralni_banky/index.html

⁹ https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/ceska_narodni_banky/index.html

2.3 Měnová politika

Měnová politika je důležitým nástrojem všech centrálních bank. Mohli bychom ji definovat jako soubor procesů, díky kterým centrální banka dosahuje svých předem

Obrázek 1- cyklické opakování ekonomického růstu a poklesu

stanovených cílů za pomoci svých nástrojů, jež jsou uvedeny přímo v zákonu. Cíle centrálních bank se mohou měnit v závislosti na čase. Primárním cílem národní banky v monetární politice státu je cenová stabilita, jež se stala předním nástrojem v 90. letech 20. století. Cenová stabilita se promítá

zejména v nízké inflaci. Sekundárním cílem je poté udržet stabilitu celé národní ekonomiky, která pravidelně kolísá, a to zejména díky ekonomickému růstu a naopak i ekonomickému poklesu, což můžeme vidět na obrázku č.1¹⁰. Česká národní banka se snaží zamezit vlivům, které by na ekonomiku mohly velmi silně dopadnout takovým způsobem, že by došlo k dramatickému výkyvu poklesu, nebo naopak k dramatické expanzi. Na seznam nástrojů centrálních bank v době krize přibyla i finanční stabilita. Ta je Českou národní bankou definována jako stav finančního trhu, kdy finanční instituce vykonávají svou práci bez jakýchkoliv závažných defektů, jež by mohly ovlivnit současný či budoucí stav ekonomiky. Tady hraje důležitou roli chování všech komerčních bank na finančním trhu.¹¹

Na monetární politiku z konkrétního hlediska můžeme nahlížet jako na nástroje centrální banky, které mohou ovlivňovat měnové podmínky, jež jsou například úrokové sazby, měnový kurz, množství vysoce likvidních aktiv v ekonomice nebo objem úvěrů poskytovaných bankami. Národní banka svým chováním ovlivňuje jednotlivé položky měnových podmínek, jež mezi sebou mají pevné vztahy, a tak dochází k tomu, že se navzájem ovlivňují. Tyto kroky centrální banky by měly směřovat právě k předem stanovenému cíli.¹²

¹⁰https://roklenpreview.echomedia.cz/img/59b68d38e4b03f5d26ec3cea/670/351?_sig=gOHPBWtx7WXXK12I5jsHAtcM5-ZYPF8r-MHDBS-MIRaY – obrázek 1

¹¹ POLOUČEK, Stanislav. Bankovníctví. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-491-9.

¹² Tamtéž

Další funkce, které Česká národní banka (ČNB) vykonává, jsou:

- 1) **Emisní funkce** – centrální banka má jako jediná možnost vydávat hotovostní peníze – bankovky i mince, což má i tu výhodu, že má naprostý přehled nad počtem peněz v oběhu mezi lidmi. Díky tomu může ČNB peníze buď stahovat z oběhu, nebo naopak peníze mezi lidi dostat. Banka spolu s jejími pobočkami také vyměňuje poškozené peníze za nové.¹³
- 2) **Vrcholný subjekt měnové politiky** – Česká národní banka reguluje peníze na finančním trhu.¹⁴
- 3) **Banka bank** – centrální banka vede dozorovou činnost nad všemi finančními institucemi nacházejícími se v zemi. Dále je povinna jim vést účty a v případě potřeby může bankám poskytovat i úvěry. Centrální banka přijímá od komerčních bank povinné minimální rezervy. Objem těchto povinných minimálních rezerv je stanoven ve výši 2 %¹⁵, což se počítá ze základních primárních závazků dané banky.¹⁶

Česká národní banka využívá v rámci měnové politiky tři měnovopolitické sazby vůči obchodním bankám, a to repo-operace (2T), diskontní a lombardní sazbu. Díky repo-sazbě centrální banka stahuje likviditu od komerčních bank. Od toho se potom odvíjí úrokové sazby jednotlivých bank. Diskontní sazba komerčním bankám sděluje úrokovou míru, za kterou mohou od centrální banky dostat úvěr. Lombardní sazba je sazba uvedena v procentech, která obchodní banky informuje o tom, v jaké výši mohou získat úvěr od centrální banky.¹⁷
- 4) **Věřitel poslední instance** – v případě, že by se komerční banka dostala do finančních problémů, má možnost tzv. nouzového úvěru od centrální banky, aby tak mohla doplnit své zdroje, které jí chybí.¹⁸
- 5) **Regulace a dohled v bankovním systému** – Česká národní banka je důležitým orgánem, který dohlíží nad všemi finančními institucemi – sektor

¹³ ZEMAN, Václav a Tomáš MELUZÍN. Bankovníctví: studijní text pro prezenční i kombinovanou formu studia. Vyd. 2., rozš. a dopl. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2008. ISBN 978-80-214-3580-3.

¹⁴ Tamtéž

¹⁵ <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/mp-nastroje/>

¹⁶ ZEMAN, Václav a Tomáš MELUZÍN. Bankovníctví: studijní text pro prezenční i kombinovanou formu studia. Vyd. 2., rozš. a dopl. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2008. ISBN 978-80-214-3580-3.

¹⁷ <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-inflaci/tematicke-prilohy-a-boxy/Menovopoliticke-sazby-CNB/>

¹⁸ ZEMAN, Václav a Tomáš MELUZÍN. Bankovníctví: studijní text pro prezenční i kombinovanou formu studia. Vyd. 2., rozš. a dopl. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2008. ISBN 978-80-214-3580-3.

bankovníctví, sektor pojišťovnictví, fondy spadající pod penzijní společnosti, směnárny atd. Centrální banka tak díky jejímu postavení jako jediná může udělit bankovní licence. Dohlíží na dodržování zákonů a pravidel nad finančním sektorem. V případě porušení následují velmi tvrdé sankce ze strany ČNB.¹⁹

- 6) **Banka státu** – ČNB spravuje účty vlády ČR, centrálních a státních orgánů, dohlíží na státní dluh a v případě potřeby poskytuje státu úvěry.²⁰
- 7) **Správce devizových rezerv státu** – centrální banka chrání devizové likvidity státu za účelem zachování hodnoty a ovlivňuje kurz domácí měny – České koruny vůči zahraničním měnám.²¹
- 8) **Reprezentant státu v měnové oblasti** – ČNB plní funkci reprezentace státu v otázkách, které se týkají měnové politiky v Mezinárodním měnovém fondu, dále ve Světové a Evropské bance.²²

Česká národní banka využívá restriktivní a expanzivní politiky. Výběr politiky je ovlivněn aktuální situací ekonomiky a musí zároveň směřovat ke stanovenému cíli ČNB.

- 1) **Restriktivní měnová politika** – Česká národní banka provádí procesy, při kterých dochází ke snižování úrokové míry. Na tento proces komerční banky reagují tak, že poskytují nové úvěry svým klientům s nižšími úroky, tedy za výhodnějších podmínek. Toho klienti využívají a od bank si začnou půjčovat peníze, čímž se tak dostává více peněz do společnosti. Domácnosti a podniky díky tomu více utrácí a investují – dochází ke zvyšování peněz, které jsou v oběhu. Tuto politiku ČNB využívá v době, kdy je nutné ekonomiku stimulovat, tedy je vysoká nezaměstnanost, banky nabízejí úroky s vysokými úroky a HDP klesá.²³
- 2) **Expanzivní měnová politika** – Česká národní banka naopak provádí procesy, které způsobují růst úrokové míry. Obchodní banky reagují na tuto politiku tak, že přestanou svým klientům nabízet poměrně výhodné půjčky s nízkými úroky, dochází ke zvýšení úrokové sazby. Domácnosti a podniky přestávají utrácet a

¹⁹ ZEMAN, Václav a Tomáš MELUZÍN. Bankovníctví: studijní text pro prezenční i kombinovanou formu studia. Vyd. 2., rozš. a dopl. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2008. ISBN 978-80-214-3580-3.

²⁰ Tamtéž

²¹ Tamtéž

²² Tamtéž

²³ JÍLEK, Josef. Peníze a měnová politika. Praha: Grada, 2004. Finance (Grada). ISBN 80-247-0769-1.

začínají šetřit, čímž dochází ke stahování peněz z oběhu centrální bankou. Expanzivní politika je uplatňována ve chvíli, kdy je nízká nezaměstnanost, obchodní banky poskytují půjčky s nízkými úroky, a tak je zapotřebí snížit inflaci.²⁴

3 Obchodní banky

3.1 Charakteristika obchodních bank

Obchodní banky se řadí mezi podnikatelské subjekty, což znamená, že se neliší od jiných podnikatelských subjektů, protože jejich hlavním cílem je, aby v dlouhodobém časovém horizontu maximalizovali svou tržní hodnotu. Na rozdíl od jiných podnikatelských subjektů mají komerční banky velmi důležité postavení v ekonomickém systému, protože zajišťují oběh finančních prostředků mezi jednotlivými subjekty ekonomiky.²⁵

Banky nacházející se na území České republiky jsou definovány jako právnické osoby, to znamená, že se jedná o uměle vytvořené subjekty, které jsou navenek reprezentovány fyzickými osobami. Obchodní banky jsou regulovány zákonem č. 21/1992 Sb. Zákon o bankách²⁶, který deklaruje, že banka na území ČR může být pouze akciovou společností se sídlem v ČR, dále musí banka získat pro svou činnost bankovní licenci od ČNB (výjimku mají ty banky, které mají své sídlo v zemích Evropské unie – nad nimi potom nedohlíží ČNB, ale bankovní instituce v jejich státech), a v neposlední řadě musí komerční banky dodržovat i jiné zákony, které souvisí s jejich vykonávanou činností. Vstup banky na ekonomický trh je vysoce regulovaný zákony, a to zejména z důvodu ochrany klientů bankovních institucí, neboť některé banky by mohly svým chováním své klienty ohrožovat a došlo by tak k vytvoření nestabilního ekonomického prostředí. Důležitou roli zde hraje Česká národní banka, která dohlíží na chod obchodních bank a klade si za cíl, aby komerční banky nepřenašely své možné ztráty na bankovní věřitele a nevzniklo tak systémové riziko pro celou společnost.²⁷

3.2 Základní funkce obchodních bank

Hlavní činností bankovních institucí je přijímání vkladů od všech ekonomicky aktivních. Tyto vklady jsou potom přerozdělovány tak, aby mohly být využity v podobě

²⁴ JÍLEK, Josef. Peníze a měnová politika. Praha: Grada, 2004. Finance (Grada). ISBN 80-247-0769-1.

²⁵ FORIŠKOVÁ, Dana. Bankovníctví: (textové opory pro kombinované studium UOP). Ostrava: Ostravská univerzita, 2003. ISBN 80-7042-229-7.

²⁶ Tamtéž

²⁷ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. Banky a bankovní obchody. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2003. ISBN 80-7157-652-2.

bankovních úvěrů. Banka tak může stát v pozici jak **dlužníka** – situace, kdy banka od subjektů vklady kupuje a vznikají tím tak peněžní závazky, tak ale i v pozici **věřitele** – ve chvíli, kdy banka poskytne peněžité úvěr svým klientům. Pokud banky zastávají obě tyto pozice, jedná se o tzv. princip návratnosti.²⁸

Další funkce obchodních bank je finanční zprostředkování, realizace platebního styku a emise bezhotovostních peněz. Klíčovým předmětem funkce finančního zprostředkování jsou peníze. Cílem je získat finanční prostředky, které potom směřují do různých investic, kde se banka snaží o co největší možnou míru zhodnocení. Zdroje jsou během finančního zprostředkování ovlivňovány čtyřmi kritérii. První je **transformace časová**, která si klade za cíl umístit bankou získané zdroje do různých investic na takovou dobu, která nesmí překročit splatnost původních zdrojů. Druhá je **transformace kvantitativní**. Ta spočívá v tom, že banka umísťuje poměrně nízké zdroje svých klientů do půjček vyskytujících se na mezibankovních trzích. Další je **teritoriální transformace**, která se uskutečňuje tak, že banka nakupuje své zdroje v jiných teritoriích – místech či odvětvích, než kam s nimi naopak poté investuje. Poslední je **transformace měnová**. Ta přispívá k otevřené ekonomice, jelikož banky získávají své finanční zdroje v měně X, své investice ale poté realizují v měně Y. Je tady tak možnost získat zdroje v měnách jiných států.²⁹

Díky realizaci platebního styku banka od svých klientů získává peněžní prostředky zejména z poplatků, provizí a různých služeb, které banka svým klientům poskytuje. Tento styk se odehrává na základě převodu peněz, které jsou zadány klienty jako převody k úhradě. Obchodní banky se těmito kroky snaží o vyrovnaní a stabilizaci pohledávek a závazků mezi subjekty ekonomiky.³⁰

Emise bezhotovostních peněz je důležitou součástí celého bankovního systému. Emitovat peníze může ze zákona pouze centrální banka. Obchodní banky emitované peníze vedou pouze v podobě zápisu na účtech klientů. K emisi peněz dochází v případě, kdy obchodní banka připíše na klientský účet určitou částku. Tato částka ale nesmí být zároveň odepsána ostatními bankami z jiných účtů. K připisování peněz na účty dochází zejména při poskytování úvěrů komerčních bank svým klientům nebo při nákupu cenných papírů bankou od klientů či jiných ekonomických subjektů.³¹

²⁸ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. Banky a bankovní obchody. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2003. ISBN 80-7157-652-2.

²⁹ Tamtéž

³⁰ Tamtéž

³¹ HÁJEK T. (2010): Právní úprava emise peněz a monetární politiky. Rigorózní práce. Univerzita Karlova. Právnická fakulta, Katedra finančního práva a právní vědy.

3.3 Klasifikace obchodních bank

Pro bankovní systém uplatňovaný v České republice platí stejné zákony a směrnice EU jako pro banky nacházející se v Evropské unii, což usnadňuje vymezit veškeré činnosti, které bankovní instituce mohou poskytovat a zároveň které musí dodržovat. Z hlediska zaměření můžeme obchodní banky dělit na:

1. **Univerzální banky** mohou vykonávat různé druhy bankovních operací, nebo se tyto banky mohou zaměřit pouze na určitý segment klientely. Na českém území vévodí tři velké bankovní instituce, a to Česká spořitelna, a. s., Komerční banka, a.s. a Československá obchodní banka, a. s., která je spíše známá pod zkratkou ČSOB, a. s.³²
2. **Specializované banky**, jejichž existence je vázána na licenci udělenou přímo od České národní banky. Specializované banky se musí řídit přímo zákony, které vymezují činnost jejich nabízených produktů a služeb. Mezi tyto banky bychom mohli zařadit **stavební spořitelny**, které svým klientům nabízejí pouze produkt stavebního spoření a produkty úzce související s tímto druhem spoření. Významné stavební spořitelny jsou např. Českomoravská stavební spořitelna nebo Raiffeisen stavební spořitelna. Další důležitou bankovní institucí je **Českomoravská záruční a rozvojová banka**, jež byla založena roku 1992. Jejím hlavním cílem je napomáhat malým a středním podnikům tak, že jim poskytuje poměrně zvýhodněné záruky za úvěry, které jsou poskytovány obchodními bankami. Banka je i prostředníkem velkého množství státních programů, které podporují malé a střední podnikání. **Česká exportní banka (ČEB)** odstartovala svou činnost v roce 1995. Její činnost spočívá zejména v podpoře vývozu za poměrně výhodného financování, na kterém se podílí přímo stát. Aby ČEB mohla využívat tohoto zvýhodněného financování, musí se striktně řídit mezinárodními závazky České republiky, které jsou ve shodě s principy Světové obchodní organizace (WTO). V posledních letech na českém ekonomickém trhu přibývají pobočky zahraničních bank, což je důsledek vstupu České republiky do Evropské unie. Ty mohou následně získat od centrální banky bankovní licenci. Do systému bankovníctví se řadí i **spořitelní a úvěrní družstva**, která ale spadají pod speciální zákon oproti ostatním bankovním institucím. Nicméně vstup do EU zapříčinil to, že tento zákon

³² REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. ISBN 80-7261-132-1.

je dnes postaven na velmi podobných hodnotách a pravidlech jako je zákon o bankách.³³

Další soukromé finanční instituce jsou pojišťovny. Aby mohly vykonávat svou pojišťovací činnost, musí stejně jako obchodní banky získat licenci od České národní banky. Pojištění lze charakterizovat jako finanční službu lidem, která se snaží ochránit klienta před možnými negativními událostmi, jako je například autohavárie, živelní pohroma, ztráta majetku atd. Aby mohl klient získat finanční podporu, pokud se stane účastníkem negativní události, musí pravidelnými splátkami hradit své pojištění.

Pojišťovny proto ze zmíněných důvodů nabízejí základní dva druhy pojištění:

1. **Životní pojištění** se vztahuje přímo na ochranu pojištěného klienta nebo celou rodinu klienta.
2. **Neživotní pojištění** je poměrně obsáhlá skupina, jelikož se týká oblasti neživota, je velmi často dělena do tří skupin: **pojištění osob** (př. úrazové pojištění), pojištění majetku (př. pojištění domácnosti) a **pojištění odpovědnosti** (př. majetková či nemajetková škoda způsobená klientem).³⁴

Mezi poskytovatele pojištění v České republice patří Generali Česká pojišťovna, která se díky svému spojení v roce 2019 stala největší pojišťovnou na českém trhu, dále Allianz, ČSOB pojišťovna nebo Česká podnikatelská pojišťovna (ČPP).

V neposlední řadě je důležité zmínit důchodové pojištění, jež je přímo pod kontrolou státních orgánů. Důchodové pojištění je povinné a spadá do I. pilíře důchodového systému ČR. Dále existuje penzijní spoření, které by mělo zlepšit životní situaci účastníka v důchodovém věku. To se řadí do III. pilíře a je dobrovolné.

³³ REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. str. 122. ISBN 80-7261-132-1.

³⁴ <https://www.moneta.cz/slovník-pojmu/detail/co-je-pojisteni>

4 Pilíře důchodového pojištění

V současné době se důchodový systém v České republice skládá pouze ze dvou pilířů: I. pilíř důchodového pojištění a III. pilíř doplňkového penzijního spoření. V minulosti existoval i II. pilíř důchodového spoření, nicméně ten byl v roce 2016 zrušen levicovou vládou ČSSD ve spolupráci s hnutím ANO a KDU-ČSL.

4.1 I. pilíř

Důchodové pojištění je elementárním pilířem celého důchodového systému v České republice, proto je v přímé gesci státních orgánů. Dávka (tzv. starobní důchod) je vyplácena od roku 1993 z pojistného důchodového pojištění státního rozpočtu. Aby mohl být tento systém udržitelný, stát podle svých potřeb může výplatu dávek úplně pozastavit, nebo snížit výši důchodu. V budoucích letech ale může nastat situace, kterou nezachrání ani jedna z těchto zmíněných možností udržitelnosti tohoto systému. Zásadním problémem by mohlo být totiž to, že se prodlužuje věk dožití, a naopak klesá porodnost v České republice. Důsledkem tohoto procesu je, že klesá počet ekonomicky aktivního obyvatelstva, z jehož daní jsou vypláceny dávky současným důchodcům. Tyto dávky jsou pro důchodce klíčové, jelikož pro mnoho z nich jsou tak jediným příjmem, pokud si na důchod nespořili jiným způsobem (např. penzijní spoření). Z těchto důvodů bude velmi důležité, aby budoucí vlády přišly s reformou důchodového systému, která by hrozbu zkolabování důchodového systému mohla zažehnat.³⁵

Na důchodovém pojištění je účast všech občanů státu povinná po splnění jasně stanovených podmínek, jež jsou dané přímo zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.³⁶ Zaměstnanci, kteří jsou charakterizováni jako účastníci v pracovněprávních vztazích s pracovním poměrem, dohodou o pracovní činnosti nebo dohodou o provedení práce, hradí ze svých mezd – soukromý sektor, nebo výplat – státní sektor, důchodové pojištění, ve kterém je zahrnuto i nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, což ale za zaměstnance odvádí přímo zaměstnavatel. Naopak osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) hradí pouze důchodové pojištění a na státní politiku zaměstnanosti. Nemocenské pojištění je pro OSVČ pouze dobrovolné, a tak ho mohou platit samostatně, pokud se k pojistnému přihlásí.³⁷

³⁵ RYTÍŘOVÁ, Lucie. *Důchodový systém v České republice*. Olomouc: ANAG, 2013. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-821-5.

³⁶ <https://www.mpsv.cz/duchodove-pojisteni>

³⁷ RYTÍŘOVÁ, Lucie. *Důchodový systém v České republice*. Olomouc: ANAG, 2013. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-821-5.

Každý, kdo pravidelně hradí důchodové pojištění, má nárok od státu dostávat pravidelný starobní důchod. To platí i pro osoby, které nejsou občany České republiky, ale účastnili se na českém důchodovém pojištění.

Tabulka 1 - Sazby důchodového pojištění ³⁸

Účastník	Celkem v %	Důchodové pojištění	Příspěvek na státní politiku nezaměstnanosti	Nemocenské pojištění
Zaměstnanec	6,5 %	6,5 %	-	-
Zaměstnavatel	24,8 %	21,5 %	1,2 %	2,1 %
OSVČ	29,2 %	28 %	1,2 %	2,1 %
Dobrovolný účastník	28 %	28 %	-	-

4.2 II. pilíř

Důchodové spoření bylo součástí II. pilíře důchodového systému. Toto spoření bylo zavedeno v roce 2013 pravicovou vládou ODS, TOP 09 a Věcí veřejných (poté LIDEM) jako reforma již dlouho neudržitelného důchodového systému v České republice. Důchodové spoření se řídilo zákonem č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření a dále zákonem č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodovém spoření.³⁹

Účastníkem II. pilíře se mohl stát každý plnoletý občan, který byl starší 18 let. Registraci do tohoto spoření ale musel provést do jeho 35. roku věku. Bezprostředně po zavedení II. pilíře nabídka pro vstup byla ale umožněna i občanům, kteří byli starší 35 let. Pokud se chtěl zaměstnanec nebo OSVČ účastnit II. pilíře, pojistné vybírala přímo Finanční správa České republiky. Zaměstnanci a OSVČ hradili pojistné ve výši 5 % - z toho 3 % byla převedena z důchodového pojištění, další 2 % si klient musel hradit sám. To znamená, že sazba důchodového pojištění pro zaměstnance, který se účastnil II. pilíře, byla pouze 3,5 % místo 6,5 %, u OSVČ pojistné činilo 26,2 % místo 29,2 %.⁴⁰

Tento druh spoření byl dobrovolný, tedy pokud chtěl klient založit důchodové spoření, bylo zapotřebí založit důchodový účet, který byl veden pod správou penzijní společnosti. Ta musela získat od České národní banky licenci na to, aby mohla vytvořit důchodové fondy, ve kterých by byly finanční prostředky klienta investovány. Cílem tohoto spoření tedy bylo, aby

³⁸ <https://www.mpsv.cz/socialni-pojisteni>

³⁹ RYTIŘOVÁ, Lucie. *Důchodový systém v České republice*. Olomouc: ANAG, 2013. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-821-5

⁴⁰ Tamtéž

klient pravidelně posílal své příspěvky formou pojistného, které se na důchodovém účtu zhodnocovaly podle toho, jaký důchodový fond si klient vybral – klient si mohl vybrat buď jeden fond, nebo určil rozvržení svých prostředků do více důchodových fondů. Penzijní společnosti nabízely čtyři druhy důchodových fondů:

1. **Důchodový fond státních dluhopisů** – tento fond byl nejkonzervativnější a zároveň tedy nejméně rizikový. Investoval do českých státních dluhopisů, pokladničních poukázek, dluhopisů zemí OECD a EU. Ze zmíněných důvodů bylo možné očekávat roční zhodnocení jen kolem 2-3 %. Pokud by Česká republika měla špatné postavení na finančním trhu, klient by mohl být ohrožen hned dvakrát. V prvním případě by byla ohrožena výplata jeho starobního důchodu z I. pilíře, v druhém by klientovi důchodový účet nic nevydělal. Vzhledem k tomu, že by mělo důchodové spoření klienta zabezpečit na důchod, ztratilo by v tomto případě spoření svůj význam.⁴¹
2. **Konzervativní důchodový fond** – tento důchodový fond měl být opět méně rizikový, i když v něm bylo možné investovat do více rizikových investic. Byl důležitý zejména proto, že z něj mělo probíhat poměrně bezpečné vyplácení důchodového spoření, a to bez rizik. Konzervativní důchodový fond investoval do dluhopisů a zahraničních dluhopisů, vkladů, termínovaných vkladů a podílových fondů, které splňovaly určité podmínky. Roční zhodnocení se zde mohlo pohybovat mezi 3-4 %.⁴²
3. **Vyvážený důchodový fond** – zde se investovalo do stejných investic jako u konzervativního důchodového fondu, nicméně navíc umožňoval investovat i do zahraničních akcií, jež byly schválené evropským trhem. Roční zhodnocení se v tomto fondu mohlo pohybovat mezi 4-5 %.⁴³
4. **Dynamický důchodový fond** – tento fond byl nejvíce rizikový, ale pokud by byla velmi dobrá situace na finančním trhu, bylo možné očekávat hodnocení mezi 5-7 % ročně. Investoval do podobných investic jako vyvážený důchodový fond, ale rozdíl byl v tom, že až 80 % prostředků klienta mohlo být zainvestováno v akciích.⁴⁴

⁴¹ RYTÍŘOVÁ, Lucie. *Důchodový systém v České republice*. Olomouc: ANAG, 2013. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-821-5

⁴² Tamtéž

⁴³ Tamtéž

⁴⁴ Tamtéž

Jako pozitivum II. pilíře na rozdíl od I. pilíře bylo možné uvést, že klientovi náležely všechny finanční prostředky nacházející se na důchodovém účtu. Pokud se klient nedožil výplaty z tohoto spoření, finanční prostředky podléhaly dědickému řízení. Jako negativum by se dalo uvést možnost nevystoupení z II. pilíře, protože pokud se klient rozhodl vstoupit do důchodového spoření, musel v něm zůstat do dovršení důchodového věku. Častým důvodem pro zrušení II. pilíře bylo levicovou vládou ČSSD uváděn důvod, že se v II. pilíři nacházel velmi nízký počet účastníků, navíc tento systém podle nich nahrával spíše lidem dostávající vyšší mzdu, což bylo v rozporu s levicovou ideologií. Z těchto zmíněných důvodů byla v lednu 2016 ukončena účast všech klientů v II. pilíři. Finanční prostředky, které se nacházely na důchodových účtech klientů, byly buď klientovi přímo vyplaceny, nebo byly převedeny na účet klienta ve III. pilíři, k čemuž mělo dojít nejpozději do 4. čtvrtletí roku 2016.⁴⁵

⁴⁵ <https://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/soukrome-penzijni-systemy/ii-pilir-duchodove-sporeni>

5 III. pilíř

III. pilíř důchodového systému v České republice se skládá z **penzijního připojištění se státním příspěvkem** (od počátku vzniku fondů) a z **doplňkového penzijního spoření** (od 2013). Jedná se o spoření klienta na důchod, kdy si klient sjedná smlouvu III. pilíře u jedné z penzijních společností. Na svou smlouvu si klient každý měsíc posílá svůj klientský příspěvek, na který se vztahuje státní podpora. Výše státní podpory závisí na výši příspěvku klienta (viz Tabulka 2). Je důležité podotknout, že z důvodu příspěvků od státu může mít každý klient pouze jednu aktivní smlouvu, na kterou bude získávat státní příspěvky. Dále na smlouvu mohou být připisovány kromě příspěvků klienta a státní podpory i příspěvky od zaměstnavatele, což klienty velmi často motivuje k tomu, aby si spoření vůbec založili. Posledním neméně důležitým příspěvkem na účtu klientů je zhodnocení, které se na smlouvu pravidelně připisuje, viz níže u konkrétního druhu spoření.

Státní podpora a výhody plynoucí z výše státní podpory jsou stejné jak pro penzijní připojištění, tak i pro doplňkové penzijní spoření.

Tabulka 2 - státní příspěvky⁴⁶

Příspěvek klienta	100 Kč	200 Kč	300 Kč	400 Kč	500 Kč	600 Kč	700 Kč	800 Kč	900 Kč	1000 Kč	1500 Kč
Státní příspěvek (od 2013)	-	-	90 Kč	110 Kč	130 Kč	150 Kč	170 Kč	190 Kč	210 Kč	230 Kč	230 Kč
Státní příspěvek (do 2012)	50 Kč	90 Kč	120 Kč	140 Kč	150 Kč	150 Kč	150 Kč	150 Kč	150 Kč	150 Kč	150 Kč

Aby klient měl nárok na státní příspěvek, je zapotřebí, aby byl příspěvek zaúčtován v měsíci přijetí, kdy mu na něj vzniká nárok, nebo je možné předplatit si libovolnou dobu dopředu. Nárok na státní příspěvek klient ztrácí v případě, že peníze pošle v měsíci následujícím (př. klient zapomene zaplatit příspěvek v měsíci lednu, tak v únoru pošle příspěvek hned dvakrát, za leden i za únor, nicméně státní příspěvek mu náleží pouze za únor, protože lednový příspěvek nebyl doručen včas). Státní příspěvky jsou klientovi na smlouvu připisovány po jednotlivých kalendářních čtvrtletích, o které vždy penzijní společnost žádá na Ministerstvu financí.

⁴⁶ Zákon č. 427/2011 Sb., zákon o doplňkovém penzijním spoření

V případě, že si klient hradí svůj měsíční příspěvek nad 1 000 Kč, státní příspěvek se nenavysuše, je stejný jako na příspěvek 1 000 Kč (viz Tabulka 2). Nicméně klientovi tím vzniká nárok na odečet z daní, který může být maximálně ve výši 24 000 Kč ročně. Například klient si posílá každý měsíc částku 3 000 Kč, na 1 000 Kč vzniká nárok na státní příspěvek ve výši 230 Kč, zbylé 2 000 Kč mohou být součástí daňového odečtu, tedy za rok klient na svůj účet musí vložit celkem 36 000 Kč (12x 1000 – státní příspěvek, 12 x 2 000 – odečet na daně). Finanční prostředky, které jsou určeny na daně, může klient poslat na svou smlouvu kdykoliv v průběhu kalendářního roku, nejpozději však do posledního dne daného roku.

U smluv III. pilíře se účastníci nemusí obávat toho, že by jim finanční prostředky z důvodu finančního krachu penzijní společnosti propadly. V tomto případě by smlouva klienta byla převedena pod jinou penzijní společnost, kde by klient mohl dále pokračovat ve svém spoření. Penzijní společnosti jsou navíc pod přímou kontrolou Česká národní banky stejně tak jako ostatní finanční instituce.

5.1 Penzijní připojištění

Úvod o penzijním připojištění, kdo se může stát účastníkem

Penzijní připojištění, jinak přezdívané jako transformovaný fond, mohli klienti uzavřít nejpozději do 30. 11. 2012, poté už nebylo možné do těchto fondů vstoupit z důvodu vzniku nového doplňkového penzijního spoření. Pro účastníky i po ukončení tohoto připojištění zůstaly stejné podmínky a nároky, došlo pouze ke změně výše státních příspěvků. Penzijní připojištění se řídí zákonem č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením.

Účastníkem penzijního připojištění se státním příspěvkem se mohl stát pouze občan starší 18 let, dále musel mít trvalý pobyt v České republice nebo bydliště na území jiného členského státu EU, ale potom musel být klient účasten českého důchodového pojištění nebo musel pobírat důchod z českého důchodového pojištění či se účastnit veřejného zdravotního pojištění.

Zhodnocování

Jak bylo již zmiňováno výše, kromě příspěvků klienta, příspěvků zaměstnavatele a státních příspěvků, je součástí příspěvků na smlouvě i zhodnocení. To je v transformovaných fondech připisováno na smlouvy všech klientů vždy jednou ročně, a to valnou hromadou, která rozhodne o rozdělení zisku penzijní společnosti. Jako pozitivum penzijních připojištění lze považovat to, že výnos schválený valnou hromadou musí být vždy v kladných číslech, což

znamená, že pokud by se penzijní společnost v daném roce potýkala se schodkovým rozpočtem a výnos by tak byl v záporných číslech, musí společnost dorovnávat zisk do kladného zhodnocení. Naopak jako možné negativum se dá uvést skutečnost, že zhodnocení v transformovaných fondech se většinou pohybuje pouze okolo 1-2 %, což je poměrně nízká hodnota a nemusí postačit ani na dorovnání inflace.

Převod transformovaných fondů

Dalším pozitivem těchto transformovaných fondů je možnost mít dvě smlouvy o penzijním připojištění. Důležitou podmínkou však je, že jedna ze těchto smluv je zakonzervovaná, ta druhá je potom aktivní, což umožňuje to, že na ni klienti mohou získávat státní příspěvky. Odkonzervování smlouvy je možné ve chvíli, kdy klient požádá o sloučení obou smluv, nebo požádá o ukončení aktivní smlouvy.

Pokud je klient nespokojen se službami dané penzijní společnosti nebo zhodnocení u konkurence se mu zdá být lepší, může kdykoliv svou smlouvu převést pod jinou penzijní společnost. Nastává tu však problém, protože zákony neumožňují převod starého transformovaného fondu do jiné penzijní společnosti, proto je zapotřebí nejprve smlouvu převést do doplňkového penzijního spoření v původní společnosti, provede se tzv. interní převod, a poté ji teprve klient může nechat převést pod jinou penzijní společnost. O interní převod může klient požádat opravdu kdykoliv, i když nutně nechce smlouvu převádět pod jinou společnost, ale chce využít výhody nových účastnických fondů.

Možnosti ukončení transformovaného fondu

Ukončení penzijního připojištění se řídí podmínkami penzijního plánu. Ve smlouvách o penzijním připojištění existuje několik možností, jak lze smlouvu ukončit:

1. **Starobní penze** – tato penze je klíčová pro vznik smlouvy o penzijním připojištění, bez ní není možné smlouvu sjednat. Nárok na tuto penzi klientovi vzniká, pokud je na smlouvě naspořeno 36 až 60 kalendářních měsíců. Zároveň zákon určuje i věk pro ukončení těchto smluv, který musí být pro ženy a muže stejný, a to ne nižší než 60 let. Dobu spoření určuje tzv. penzijní plán, který definuje podmínky pro ukončení smluv o penzijním připojištění, a proto se penzijní společnosti mohou lišit v podmínkách pro vznik nároku na dávku (v některých penzijních plánech je totiž možnost smlouvu ukončit již v 50 letech). Starobní penze je určena pouze samotnému klientovi. Možnosti výplaty starobní penze jsou následující:
Jednorázové vyrovnání – klient splnil nároky pro ukončení smlouvy, a tak klientovi může být vyplacena celá naspořená částka včetně státních příspěvků. Je

důležité zmínit, že v tomto případě je stržena 15% daň z příspěvků zaměstnavatele a z výnosů ze smlouvy, což je dáno zákonem č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů. Pokud klient nechce jednorázové vyrovnání, je tady možnost **doživotní penze**. Ta může být pro klienty nevýhodná, jelikož v případě, že klient zemře v blízké době od požádání o ukončení smlouvy, nemusí být vyplaceny veškeré finanční prostředky, které se na smlouvě nacházejí, a tak mohou propadnout ve prospěch penzijní společnosti. Ale pokud klient přežije tzv. dobu průměrného dožití, podle které se počítá výše doživotní penze, klientovi může být penze vyplácena i po vyčerpání finančních prostředků, které klient naspořil, což jde přímo z peněz penzijní společnosti. Doživotní penze nepodléhá žádnému zdanění.⁴⁷

2. **Odbytné (předčasné ukončení smlouvy)** – klient má na obytné nárok ve chvíli, kdy nesplní podmínku 60. roku věku, nebo 36-60 naspořených měsíců, ale musí být na smlouvě uhrazeno alespoň 12 měsíců, aby klientovi vznikl nárok na odbytné. V tomto případě se klientovi vyplácí všechny příspěvky, ale ovšem bez státních příspěvků, které penzijní společnost musí vrátit zpět Ministerstvu financí. Opět jsou daněny příspěvky zaměstnavatele a výnosy ze smlouvy, a to 15% daní.⁴⁸
3. **Výsluhová penze** – tato penze není klíčová pro sjednání smlouvy, ale je výhodná z důvodu, že pokud klient uhradí alespoň 180 kalendářních měsíců, což je 15 let, má nárok na vyplacení maximálně 50 % finančních prostředků, včetně státních příspěvků. Procentuální sjednání výsluhové penze je od 1 % - 50 %. Výplata může být opět buď jednorázovým vyrovnáním – dojde ke zdanění 15 % (viz u starobní penze), nebo doživotní penzí, jež je od zdanění osvobozena. Vyplácena může být pouze klientovi. Výsluhovou penzi bych zmínil jako jednu z dalších možných výhod těchto starých transformovaných fondů, jelikož umožňuje klientovi výběr dříve než v důchodovém věku. Tento typ penze už ale není možný sjednat v novém doplňkovém penzijním spoření.⁴⁹
4. **Invalidní penze** – na penzi má klient nárok v případě, že má invaliditu 3. stupně, a zároveň je na smlouvě odspořeno alespoň 36-60 kalendářních měsíců, což je dáno penzijním plánem. Výplata invalidní penze může být formou jednorázového vyrovnání, nebo invalidní doživotní penze. I tady by mohla být některými klienty kladně hodnocena možnost jednorázového vyrovnání, jelikož všechny peníze mají

⁴⁷ Zákon č. 42/1994 Sb., zákon o penzijním připojištění se státním příspěvkem

⁴⁸ Tamtéž

⁴⁹ Tamtéž

klienti do konce třetího měsíce od podání žádosti, což u účastnických fondů není možné, jelikož je zde možnost pouze pravidelné penze na dobu určenou.⁵⁰

5. **Pozůstalostní penze** – na tuto penzi má nárok pouze oprávněná osoba, která je uvedena na smlouvě přímo klientem ještě před jeho úmrtím. Oprávněná osoba má nárok i na státní příspěvky. V případě, že na smlouvě klient neodsouhlasil alespoň 36-60 měsíců, nárok na pozůstalostní penzi nevzniká a finanční prostředky jsou vyplaceny formou odbytného, tedy bez státních příspěvků. Pokud není pozůstalostní penze sjednána, naspořené prostředky se stávají předmětem dědického řízení.⁵¹

Penzijní připojištění tedy zaniká výplatou poslední penze, jednorázovým vyrovnáním, úmrtím klienta, ukončením trvalého pobytu v České republice, ztráty bydliště v Evropské unii nebo se účastník přestane podílet na českém zdravotním pojištění či ukončí účast na důchodovém pojištění.⁵²

5.2 Doplnkové penzijní spoření

Úvod o DPS, kdo se může stát účastníkem

Doplnkové penzijní spoření, jinak nazývané jako účastnické fondy, je možné uzavírat od 1. 1. 2013 a je dáno zákonem č. 427/2011 Sb. o doplňkovém penzijním spoření. Účastníkem doplňkového penzijního spoření může být na rozdíl od penzijního připojištění fyzická osoba jakéhokoliv věku. Za nezletilého smlouvu u penzijní společnosti může založit buď zákonný zástupce, nebo kdokoliv jiný, kdo získal plnou moc zákonného zástupce pro založení doplňkového penzijního spoření. Klient může mít pouze jednu smlouvu o doplňkovém penzijním spoření, na kterou bude získávat státní příspěvky. Účastníkem doplňkového penzijního spoření může být dále každý cizinec, ale nebude mít nárok na státní příspěvky, pokud se nebude účastnit veřejného zdravotního pojištění nebo pobírat důchod v České republice a zároveň nemá trvalý pobyt v EU nebo EHP.

Zhodnocování a převod

U tohoto spoření může klient stejně tak jako u penzijního připojištění získávat příspěvky od státu, příspěvky zaměstnavatele, tak i zhodnocení. Na rozdíl od penzijního připojištění jsou finanční prostředky klienta na penzijním účtu evidované jako penzijní jednotky, se kterými se investuje do účastnických fondů. Klient vždy na počátku smlouvy určí,

⁵⁰ Zákon č. 42/1994 Sb., zákon o penzijním připojištění se státním příspěvkem

⁵¹ Tamtéž

⁵² Tamtéž

do jakých fondů budou finanční prostředky směřovat – buď si sám klient určí procentuální zastoupení fondů pro jeho finanční prostředky, nebo může zvolit vytvořený program od penzijní společnosti, který např. může být u mladých lidí více dynamický – rizikový, ale čím více se klient přibližuje důchodovému věku, tím je spořicí program konzervativnější, aby byla zamezena rizika. Penzijní společnost je ze zákona povinna vést povinný konzervativní fond, který má být nejméně rizikový, proto je velmi často využíván klienty jako fond, ze kterého se vyplácí pravidelné dávky. Je nutné poznamenat, že v případě, kdy je velmi špatná finanční situace na finančním trhu, tak i tento povinný konzervativní fond může mít záporné zhodnocení, což může být jednoznačně bráno jako nevýhoda oproti penzijnímu připojištění, u kterých byla zaručena kladná nula. Mimo povinného konzervativního fondu mohou společnosti vytvořit libovolný počet dalších účastnických fondů, do kterých je klientem investováno, např. pokud má společnost dynamický fond, který je považován za nejvíce rizikový, může v něm účastník v případě velmi dobré situace na trhu získat vysoké zhodnocení – dokonce až 25 %, ale pokud je situace špatná, klient může být i v záporných číslech – až -11 %. Účastnické fondy jsou podrobně zpracované v kapitole č. 5, kde jsou i fondy společností porovnávány. Je důležité zmínit, že dalším rozdílem oproti penzijnímu připojištění je frekvence zhodnocování. U starých transformovaných fondů dochází ke zhodnocování finančních prostředků jednou ročně, zatímco u účastnických fondů k tomu dochází každý týden, kdy se mění kurz penzijní jednotky podle situace na finančních trzích.

V případě nespokojenosti účastníka v dané penzijní společnosti může klient svou smlouvu kdykoliv převést pod jinou penzijní společnost. Je ale třeba brát v úvahu, že pokud smlouva v původní společnosti netrvala určitý počet let, klient by mohl za převod zaplatit poplatek ve výši až 800 Kč.

Možnosti ukončení doplňkového penzijního spoření

Zákon o doplňkovém penzijním spoření definuje několik možností, jakým způsobem lze smlouvu ukončit:

- 1. Starobní penze** – nárok na tuto penzi získá klient v případě, že na smlouvě uhradil alespoň 60 kalendářních měsíců a zároveň splnil 2. podmínku, což je 60 let věku. Klient má v tomto typu spoření dvě možnosti, jak lze vyplatit naspořenou částku, a to včetně státních příspěvků. První možnost je tzv. jednorázové vyrovnání, což znamená, že klientovi je celá částka vyplacena naráz, ale je zapotřebí počítat s 15% daněním z příspěvků zaměstnavatele a z výnosů ze smlouvy, jež je stanoveno zákonem č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů. Z těchto důvodů klienti, kteří

nepotřebují všechny peníze naráz, volí druhou možnost výplaty, a to starobní penzi na určenou dobu. Výplata této penze musí trvat minimálně 36 měsíců, což jsou 3 roky. V tomto případě nedochází ke zdanění příspěvků zaměstnavatele, což velká část klientů oceňuje, a proto volí tento druh výplaty, danění výnosů ale stále platí. Často se stává, že klienti převádějí své smlouvy z transformovaného fondu do doplňkového penzijního spoření (jelikož staré smlouvy umožňují pouze doživotní penzi), a to v případě, že nechtějí danit příspěvky zaměstnavatele, což pro klienty nemusí být příliš výhodná nabídka z důvodů, které jsem uvedl výše. Proto zažádají o interní převod a následně o výplatu penze na dobu určitou v těchto fondech. Pokud klienti nechtějí danit ani výnosy ze smlouvy, je zapotřebí si finanční prostředky nechat vyplácet alespoň po dobu 120 měsíců, tedy 10 let a více. Je důležité poznamenat, že v případě, pokud klient požádá o výplatu naspořené částky formou penze na určenou dobu, smlouva nemusí nutně zaniknout. Dojde k oddělení peněz, které se budou klientovi vyplácet a které budou evidované stále na smlouvě k dalšímu spoření, což účastníkovi umožňuje získávat státní příspěvky, a navíc jsou zachovány naspořené měsíce, takže smlouva může být ukončena kdykoliv. Nicméně nově naspořená částka může být vyplacena pouze formou jednorázového vyrovnání, nikoliv penzí kvůli dřívější výplatě. Tato možnost platí opět výhradně pouze pro doplňková penzijní spoření.⁵³

1. **Odbytné (předčasné ukončení smlouvy)** – klient na něj získá nárok v případě, kdy nejsou splněny podmínky pro řádné ukončení smlouvy, tedy klient ještě nedovršil 60. roku, nebo neodspořil 60 kalendářních měsíců. Aby klient měl na obytné nárok, musí být na smlouvě odspořeno minimálně 24 měsíců. V tomto případě jsou účastníkovi spoření vyplaceny jeho příspěvky, příspěvky zaměstnavatele a výnosy – opět zdaněné 15 %, ale bez státních příspěvků, které jsou vráceny Ministerstvu financí.⁵⁴
2. **Invalidní penze** – klient získává nárok na tuto penzi ve chvíli, kdy je na smlouvě odspořeno alespoň 36 kalendářních měsíců a zároveň je klient v invaliditě 3. stupně. Výplata invalidní penze v doplňkovém penzijním spoření je možná pouze formou invalidní penze na určenou dobu, minimálně 3 roky, není zde možnost jednorázového vyrovnání jako bylo u penzijního připojištění. Zde je

⁵³ zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření

⁵⁴ Tamtéž

klient osvobozen od daně z příspěvků zaměstnavatele, ale výnosů nikoliv, pokud není vypláceno minimálně 10 a více let.⁵⁵

3. **Pozůstalostní penze** – finanční prostředky klienta včetně státních příspěvků jsou vypláceny určené osobě nebo dědici pouze za podmínek, že klient v době úmrtí splnil nároky na řádné ukončení smlouvy – 60. rok věku a minimálně 60 naspořených měsíců. Pokud není jedna z podmínek splněna, je vyplacena částka bez státních příspěvků, které penzijní společnost vrací Ministerstvu financí.⁵⁶

Doplňkové penzijní spoření přišlo s novinkou tzv. **předdůchodu**, který není žádnou samostatnou dávkou, ale jedná se o určitý druh penze, jež je vyplácena po stanovenou dobu. Předdůchod je výhoda pro takové klienty, kteří již nechtějí nebo nemohou pracovat. Pokud by takoví lidé neměli doplňkové penzijní spoření, musí odejít do předčasného důchodu, což je samozřejmě penalizováno tím, že přijdou o část starobního důchodu, který je vyplácen přímo státem. Kvůli tomuto důvodu byl zřízen předdůchod. Klienti, kteří o něj požádají, nemusí pracovat a jsou tak po dobu vyplácení osvobozeni od zdravotního pojištění, které za ně hradí přímo stát. Aby klient mohl o předdůchod požádat, musí splnit následující podmínky:⁵⁷

1. Klient musí mít na svém účtu smlouvy o doplňkovém penzijní spoření takový stav účtu, aby měsíční výplata nebyla nižší než 30 % průměrné mzdy, pro rok 2021 musí být minimální výplata předdůchodu ve výši 10 384 Kč.⁵⁸ Zároveň na smlouvě musí být odspořeno alespoň 60 kalendářních měsíců.⁵⁹
2. Výplata předdůchodu musí být vyplácena měsíčně, splátky nemohou být zrušeny ani pozastaveny. Výše předdůchodu nesmí v průběhu vyplácení klesnout pod částku, která je striktně stanovena pro výplatu.⁶⁰
3. Předdůchod je klientovi vyplácen minimálně po dobu 2 let, maximálně 5 let, což se odvíjí podle stavu účtu, který klient naspořil. Finanční prostředky klient může

⁵⁵ zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření

⁵⁶ Tamtéž

⁵⁷ SYROVÝ, Petr. Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě. Praha: Grada. 2012. 152 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-4479-7

⁵⁸ <https://www.kurzy.cz/zpravy/573719-predduchod-2021-na-vas-soukromy-duchod-budete-v-roce-2021-potrebovat-10-384-kc-mesicne/>

⁵⁹ SYROVÝ, Petr. Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě. Praha: Grada. 2012. 152 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-4479-7

⁶⁰ Tamtéž

na smlouvu doposlat kdykoliv, aby splňoval podmínky minimální vyplácené částky pro předdůchod.⁶¹

O předdůchod klient může požádat nejdříve 5 let před řádným odchodem do starobního důchodu podle mužských tabulek odchodu do důchodu. Zde je postavení mužů a žen rovnocenné.⁶²

Možnost sjednání výsluhové penze již v novém typu spoření není možná, a to z celkem jasného argumentu. Oba druhy spoření mají účastníkům posloužit během jejich starobního důchodu, objevila se tady tak kritika, z jakého důvodu by klient měl dostat část prostředků např. už ve 40 letech na nákup jakéhokoliv majetku či jiné investice, když finanční prostředky mají sloužit pro zlepšení životní situace v důchodu, proto se zákonodárci rozhodli zrušit možnost výběru dříve než před 60. rokem věku.

Účastnické fondy nabízejí pro 18leté klienty možnost výběru 1/3 finančních prostředků klienta před 60. rokem věku, a to za předpokladu, že na své smlouvě naspořili alespoň 120 kalendářních měsíců a zároveň v posledních dvou letech nedošlo k převodu smlouvy mezi penzijními společnostmi.

Nelze opomenout ani další možnou výhodu doplňkového penzijního spoření, protože v případě ukončení nebo neuhrazení jediného kalendářního měsíce důchodového či veřejného zdravotního pojištění musí být smlouvy o penzijním připojištění ukončeny a vyplaceny, nebo je tady možnost převodu do doplňkového penzijního spoření a pokračování ve spoření. Pokud by se tak stalo klientovi s doplňkovým penzijním spoření, smlouva pokračuje dál, a oproti smlouvám o penzijním připojištění nemusí být ukončena. Účastnické fondy tak může mít úplně každý, kdo má trvalý pobyt v ČR, EU nebo EHP, i dokonce ten, kdo se neúčastní veřejného zdravotního systému, ale v tom případě nemůže získávat státní příspěvky, peníze se budou klientovi pouze zhodnocovat (stejně jako v případě účastníka s pobytem mimo EHP).⁶³

Doplňkové penzijní spoření zaniká výplatou penze na určenou dobu, jednorázovým vyrovnáním, úmrtí účastníka nebo dohodou mezi klientem a penzijní společností.⁶⁴

⁶¹ SYROVÝ, Petr. Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě. Praha: Grada. 2012. 152 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-4479-7

⁶² Tamtéž

⁶³ zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření

⁶⁴ Tamtéž

Tabulka 3 - Srovnání doplňkového penzijního spoření a penzijního připojištění

	Penzijní připojištění	Doplňkové penzijní spoření
Pravidelná penze	Doživotní penze	Penze na dobu určenou
Výsluhová penze	Možnost sjednat až do výše 50 %	Není možné sjednat, možnost výběru 1/3 příspěvků klienta po 120 kalendářních měsících právě v 18 letech
Invalidní penze	Možnost jednorázového vyrovnání nebo formou invalidní doživotní penze	Možnost pouze invalidní penze na dobu určenou (min. 3 roky)
Pozůstalostní penze	Nárok na státní příspěvky vzniká pouze oprávněné osobě, jež je uvedena ve smlouvě	Nárok na státní příspěvky vzniká jak oprávněné osobě, tak i dědicovi, pokud v době úmrtí měl klient sám nárok na státní příspěvky
Předdůchod	Není možnost sjednání, zapotřebí převod do DPS	Možné požádat po splnění podmínek
Zhodnocování	Jedou ročně, zaručena kladná nula, ale poměrně nízké zhodnocení	Každý týden, není zaručena kladná nula, ale v případě dobré situaci na finančním trhu velmi vysoké zhodnocení

6 Praktická část

V praktické části mé bakalářské práce se zaměřím zejména na zhodnocování finančních prostředků u penzijního připojištění a nového doplňkového penzijního spoření za rok 2019 a 2020. Pro komparaci zhodnocení u jednotlivých penzijních společnostech jsem zvolil tyto dva roky, a to z důvodu objektivního posouzení. Rok 2020 byl do značné míry poznamenán koronavirovou krizí, obzvláště počátek této krize, který započal v březnu, proto jsem se rozhodl zhodnotit i výnosy za rok 2019. Cílem bude zjistit, jaká penzijní společnost nabízí svým klientům nejvyšší zhodnocení, a zároveň zda se budoucím účastníkům vůbec vyplatí vstoupit do III. pilíře.

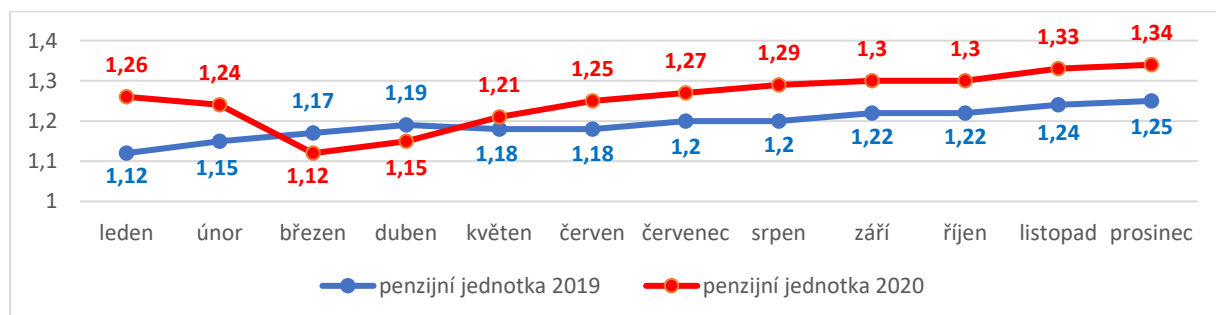
K 13. 2. 2021 se na českém finančním trhu nacházelo 8 penzijních společností: Allianz, Conseq, ČSOB penzijní společnost, Generali penzijní společnost, KB penzijní společnost, NN penzijní společnost, Česká spořitelna penzijní společnost a UNIQA.

Data, jež byla zpracována do grafů, pracují s kurzem, potažmo hodnotou penzijních jednotek. Vzhledem k tomu, že se finanční prostředky v doplňkovém penzijním spoření zhodnocují každý týden, v některých společnostech i vícekrát v daném týdnu (v průměru však 4-5krát za měsíc), proto jsem kurz penzijních jednotek v daném měsíci zprůměroval a zaokrouhlil na dvě desetinná místa, což mohlo způsobit určitou zkreslenost dat.

6.1 Dynamické fondy s vysokým rizikem

Allianz – dynamický fond

Allianz svůj dynamický fond doporučuje těm klientům, kteří mají určitou zkušenost s investováním a zároveň plánují investovat delší časový horizont, jelikož případné změny strategie spoření či přímo ukončení smlouvy po 2 letech nemusí zaznamenat slibované zisky. Dynamický fond 80 % investic směřuje do akcií.

Graf 1 Allianz-vývoj penzijní jednotky dynamického fondu⁶⁵

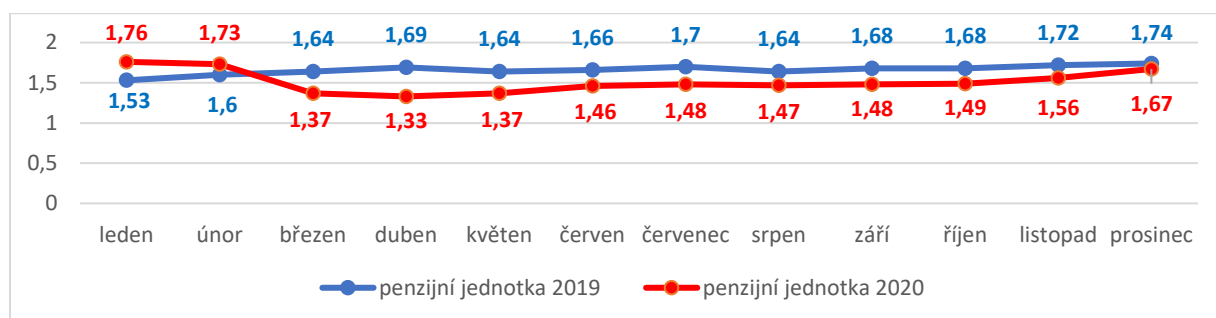
⁶⁵ <https://apps.allianz.cz/produkty/penzijni-produkty/ucastnicke-fondy.html>

Jak lze v grafu 1 vyzorovat, tak nejnižší pokles penzijní jednotky nebyl pouze v koronavirovém březnu, ale dokonce i na počátku roku 2019, z čehož vyplývá, že u penzijní společnosti Allianz nenastal strmý pád u koronavirového roku 2020 oproti roku 2019. K 10. 2. 2021 penzijní jednotka atakovala hranici kurzu 1,39, tudíž počátek roku 2021 byl z hlediska investování velice podařený.

Zhodnocení roku 2019 se vyšplhalo k hodnotě 15,77 %, zatímco v roce 2020 vydělal 7,56 %, což je 2. nejlepší výsledek v porovnání s ostatními penzijními společnostmi.

Conseq – globální akciový účastnický fond

Globální akciový účastnický fond investuje zejména na akciovém trhu, a to do akcií a cenných papírů. Tento fond Conseq nabízí zejména tem klientům, kteří unesou případné riziko spojené se zápornými výnosy v nepříznivé situaci na finančních trzích.

Graf 2 Conseq-vývoj penzijní jednotky globálního akciového fondu ⁶⁶

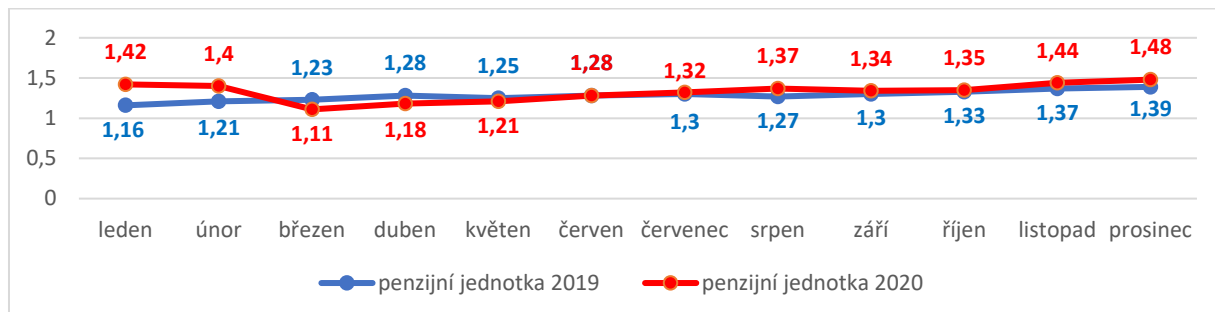
Jak můžeme vidět v grafu 2, nejvyšší hodnota penzijní jednotky byla zaznamenána v lednu 2020. Naopak nejnižší hodnota spadla na hodnotu 1,33 v měsíci dubnu 2020, proto celý rok 2020 oproti roku 2019 se pohyboval v nižších hodnotách. Povzbudivou informací ale je, že k 9. 2. 2021 se penzijní jednotka pohybovala opět ve výši 1,78, což lze zhodnotit jednoznačně jako poměrně velký nárůst, jelikož k poslednímu dni roku 2020 byl kurz penzijní jednotky 1,69.

Zhodnocení za rok 2019 bylo 18,96 %, v roce 2020 kleslo do záporných čísel, a to k hodnotě -3,92 %, což je nejhorší zhodnocení v komparaci se všemi fondy, do kterých lze v rámci doplňkového penzijního spoření investovat.

⁶⁶ <https://www.conseq.cz/penze/prehled-ucastnickych-fondu/conseq-globalni-akciovyy-ucastnickyy-fond>

ČSOB penzijní společnost – dynamický účastnický fond

Dynamický fond společnost ČSOB nabízí zejména těm účastníkům, kterým nevadí určité riziko a poměrně časté kolísání kurzu penzijní jednotky, jež se promítá do hodnoty celkového stavu účtu. Tento fond investuje dokonce až 100 % do akcií, podílových fondů a dluhopisů.

Graf 3 ČSOB PS-vývoj penzijní jednotky dynamického fondu ⁶⁷

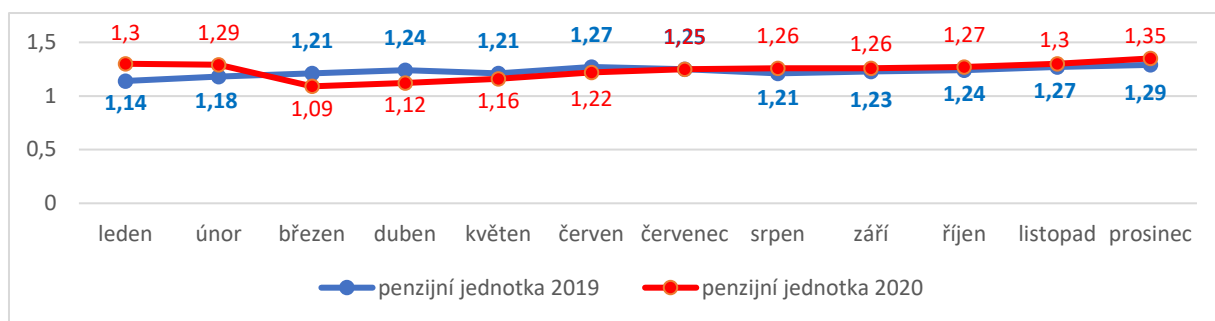
Graf 3 ukazuje data, která neukazují takový rozdíl mezi rokem 2019 a 2020. Nejnižší kurz penzijní jednotky 1,11 byl zaznamenán v březnu 2020, což je vzhledem k situaci očekávané, naopak nejvyšší hodnota 1,48 byla evidována na konci roku 2020, což bylo více oproti roku 2019. Velmi pozoruhodné je, že hodnota v červnu v obou letech byla totožná. Odtud poté nastal pozvolný nárůst penzijní jednotky v roce 2020.

V roce 2019 ČSOB získala první místo s tímto fondem v komparaci s ostatními společnostmi. Fond dosáhl zhodnocení 25,31 %. Rok 2020 byl vzhledem ke koronavirové krizi také úspěšný, kdy se fondu podařilo získat 6,51 %, což mu přineslo celkové 3. místo v porovnání mezi všemi účastnickými fondy.

Generali penzijní společnost – dynamický účastnický fond

Generali penzijní společnost, do roku 2020 známá pod názvem Penzijní společnost České pojišťovny, tento fond nabízí opět spíše pro investory, jež počítají s potenciálním rizikem ztrát. Dynamický fond směřuje své investice do akcií a podílových lisů ze 74 %, korporátních a státních dluhopisů ze 14 % a z 12 % se investuje do bankovních účtů. Společnost účastníkům doporučuje v tomto fondu setrvat alespoň 7 a více let, aby se stihla hodnota výnosu projevit. Jak jsem již zmiňoval výše, dochází ke střídání ekonomického růstu a poklesu, z tohoto důvodu by 7letou dobu spoření mohl postihnout nejen ekonomický pokles, ale i růst.

⁶⁷ <https://www.csob-penze.cz/nase-penzijni-sporeni/csob-dynamicky-ucastnickyy-fond/>

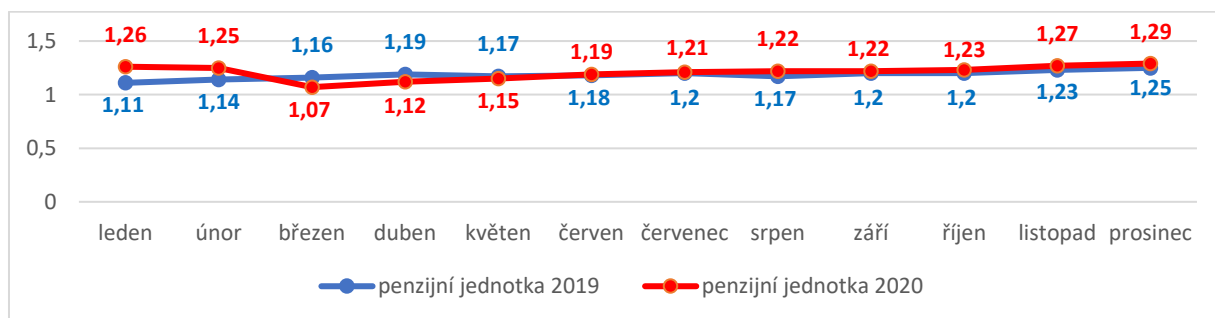
Graf 4 Generali PS-vývoj penzijní jednotky dynamického fondu ⁶⁸

U grafu 4 vidíme opět shodu u penzijní jednotky v jednom měsíci, tentokrát v měsíci červenci. Generali penzijní společnost si s investováním poradila také poměrně dobře, protože 4. čtvrtletí roku 2020 je dokonce lepší než stejné čtvrtletí předcházejícího roku. Nejvyšší kurz 1,35 byl tak v prosinci 2020, nejnižší 1,09 v březnu. K 7. 2. 2021 byl kurz penzijní jednotky v hodnotě 1,4, což nám naznačuje, že růst z konce roku stále pokračuje.

Penzijní společnost své klienty mohla potěšit v roce 2019 svým zhodnocením ve výši 17,91 %. V roce 2020 tu byl pokles téměř o 12 %, tedy na hodnotu 5,4 %.

KB penzijní společnost – dynamický účastnický fond

Komerční banka svůj dynamický fond nabízí zejména těm, kteří mají již nějakou zkušenost s investováním do podílových fondů a kteří se zároveň nebojí rizika, jelikož tento fond patří mezi ty nejrizikovější, ale zároveň mezi nejvýnosnější. Fond investuje ze 66 % do akcií a podílových listů, 18 % směřuje na peněžní trh, 15 % do dluhopisů a 1 % do ostatních aktiv.

Graf 5 KB PS-vývoj penzijní jednotky dynamického fondu ⁶⁹

Nejvyšší kurz penzijní jednotky byl v grafu 5 zaznamenán v prosinci 2020, a to i přes nepříznivý koronavirový rok. Penzijní jednotka v tomto roce dále stoupala a k 20. 2. 2021 atakovala hodnotu 1,33. Naopak nejnižší hodnotu 1,07 měla penzijní jednotka v měsíci březnu.

⁶⁸ <https://www.generalipenze.cz/mam-sporeni/doplňkove-penzijni-sporeni/prehled-fondu-a-sporicich-programu/dynamicky-ucastnický-fond>

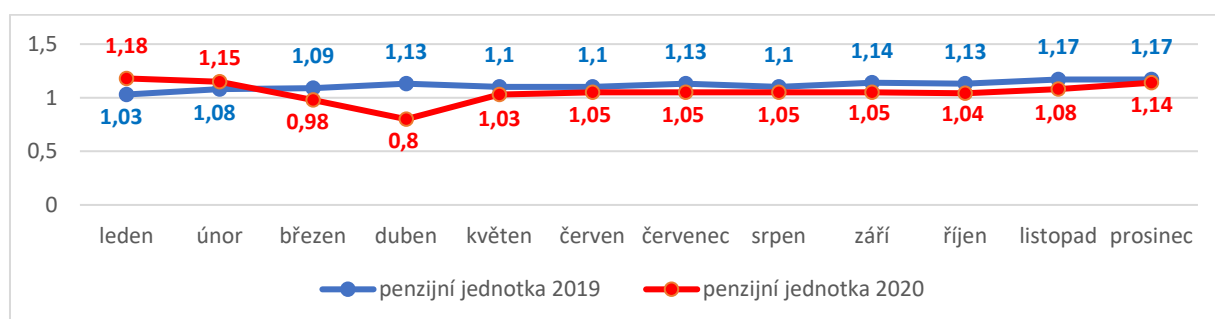
⁶⁹ <https://www.kbps.cz/doplňkove-penzijni-sporeni/ucastnicke-fondy2/kb-dynamicky-ucastnický-fond-kb-penzijni-spolecnost/>

Jak si lze povšimnout, hodnoty v roce 2019 a 2020 byly velmi vyrovnané, a tak nedochází k žádnému prudkému poklesu či nárůstu.

Za rok 2019 dynamický fond KB zhodnotil svým klientům finanční prostředky o 16,42 %. V roce 2020 bylo zhodnocení 3,42 %, což je třetí nejhorší zhodnocení při srovnání všech nejrizikovějších fondů.

NN penzijní společnost – růstový fond

Růstový fond je doporučován každému, kdo chce maximalizovat zhodnocení na svém spoření a zároveň se nebojí možného kolísání na finančním trhu. Fond směřuje majetek klientů až 100 % do akcií. NN penzijní společnost doporučuje svým klientům v tomto fondu setrvat alespoň 10 let, aby fond mohl klientovi nabídnout vyšší hodnotu výnosů.

Graf 6 NN PS-vývoj penzijní jednotky růstového fondu ⁷⁰

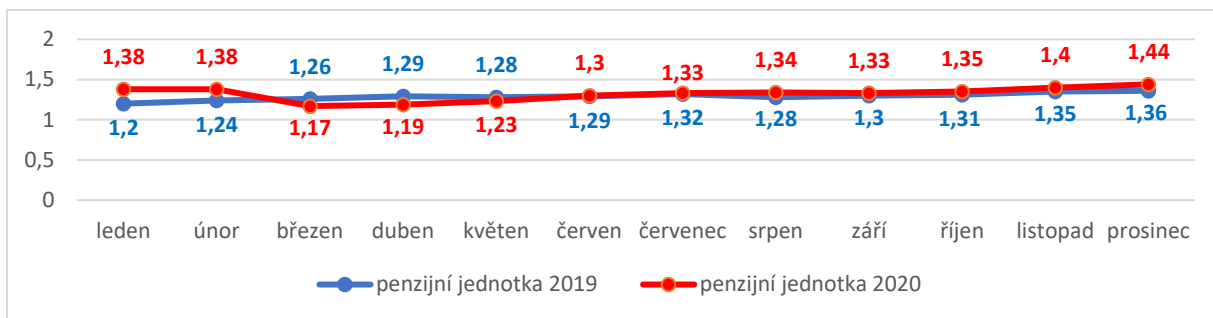
Z grafu 6 jednoznačně vyplývá, že rok 2020 byl z hlediska investování horší, než byl předešlý rok 2019, za což nese vinu koronavirová pandemie. Poměrně strmý pokles započal v měsíci březnu, kdy kurz penzijní jednotky byl 0,98, a potom dále pokračoval i v měsíci dubnu, u kterého byla hodnota dokonce 0,8, což je nejnižší hodnota penzijní jednotky i v komparaci se všemi dynamickými fondy. Nejvyšší kurz byl na počátku roku 2020 ve výši 1,18. Této hodnoty se fond nepřiblížil ani koncem roku 2020. Jako povzbudivou zprávu mohu zmínit, že kurz penzijní jednotky k 20. 2. 2021 byl 1,18, což naznačuje velmi pozvolný nárůst.

Zhodnocení za rok 2019 bylo 17,58 %, tedy 5. nejlepší, ale za rok 2020 zhodnocení dosáhlo 2. nejhoršího výsledku -2,2 % ve srovnání s ostatními fondy všech společností.

České spořitelna penzijní společnost – dynamický fond

Dynamický fond České spořitelny je doporučen zejména klientům, jež mají zkušenosti s investováním. Ze 67 % investuje do akcií, 22 % směřuje na peněžní trh a 11 % do dluhopisů.

⁷⁰ <https://penze.nn.cz/doplnkove-penzijni-sporeni/fondy/#tabs3>

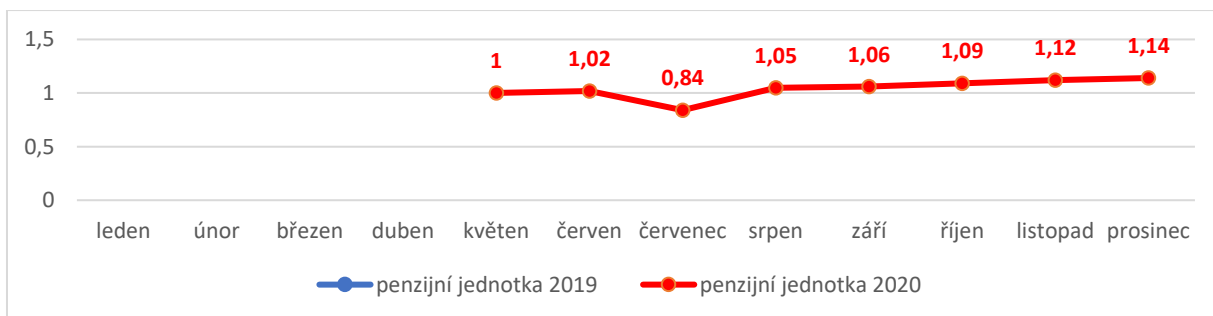
Graf 7 Česká Spořitelna PS-vývoj penzijní jednotky dynamického fondu ⁷¹

Graf 7 ukazuje hodnoty, které jsou poměrně vyrovnané, nezaznamenává žádný strmý vzrůst, nebo pád kurzu penzijní jednotky. Nejvyšší hodnota 1,44 byla zaznamenána v prosinci 2020, naopak nejnižší hodnota 1,17 byla dosažena v březnu 2020, z čehož můžeme posoudit, že Česká spořitelna se poměrně dobře popasovala s koronavirovým rokem 2020. Penzijní jednotka stoupala na začátku roku dále, a tak kurz penzijní jednotky k 20. 2. 2021 byl 1,51.

Zhodnocení za rok 2019 bylo 18,75 %, tedy 3. nejlepší zhodnocení. Rok 2020 zaznamenal tento fond zhodnocení ve výši 6,1 %.

UNIQA – akciový účastnický fond

Penzijní společnost UNIQUA, dříve známa jako AXA, tento fond založila teprve v květnu roku 2020, tudíž zde chybí k porovnání část roku 2020 a celý rok 2019. Akciový fond investuje z 99 % do akciových fondů a zbylým 1 % investuje na peněžním trhu.

Graf 8 UNIQA-vývoj penzijní jednotky akciového fondu ⁷²

Nejvyšší hodnota 1,14 byla dosažena v prosinci, naopak nejnižší hodnota 0,84 byla zaznamenána v měsíci červenci. Díky tomu, že fond byl založen až v květnu, tedy po vypuknutí koronavirové pandemie v březnu, zaznamenal nejvyšší zhodnocení za rok 2020 ve výši 14,41 % v komparaci s ostatními společnostmi.

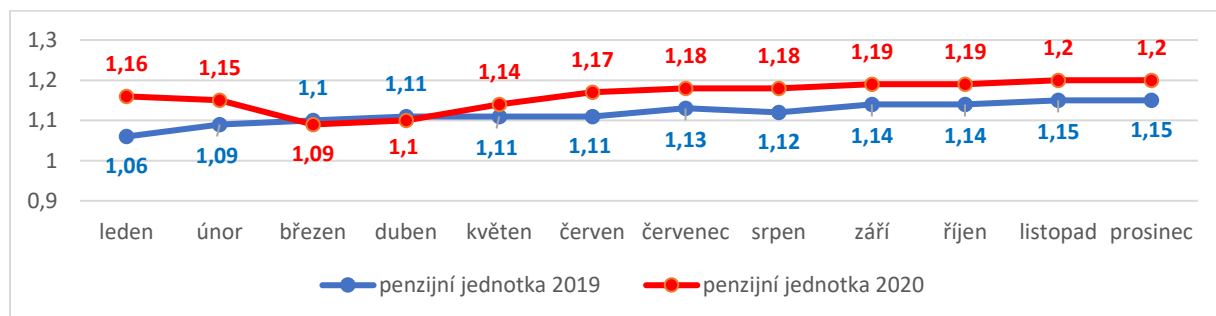
⁷¹ <https://www.csps.cz/cs/jak-sporit/dynamicky-fond>

⁷² <https://penze.uniqa.cz/penze/vyvoj-fondu/srovnani-fondu-grafy/?fund=356>

6.2 Vyvážené fondy se středním rizikem

Allianz – vyvážený účastnický fond

Vyvážený účastnický fond je určen pro zájemce uvědomující si středně vysoké riziko a plánují v tomto fondu setrvat střednědobý až dlouhodobý horizont. Fond se skládá z majetku, který je tvořen dluhovými cennými papíry z 60 % a ze 40 % investuje do akcií a cenných papírů.

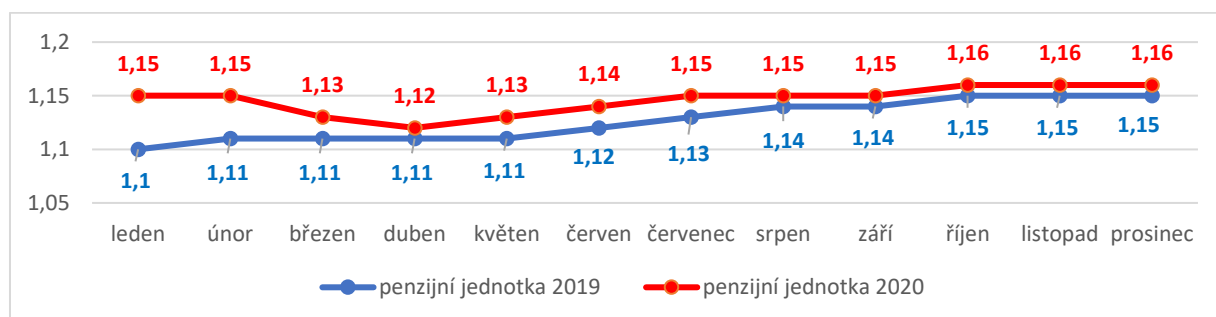
Graf 9 - Allianz-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu ⁷³

Graf 9 vykazuje data, která jasně ukazují, že v roce 2020, a to i přes koronavirový březen, se kurz penzijní jednotky pohyboval ve vyšších číslech oproti relativně klidnému roku 2019. Nejvyšší hodnoty 1,2 penzijní jednotka dosahovala v listopadu a v prosinci 2020. Nejnižší kurz 1,06 byl zjištěna v lednu 2019.

Allianz svým klientům dopřála v roce 2019 zhodnocení 9,95 % a v roce 2020 4,55 %. Poměrně vysoké zhodnocení za rok 2019 lze vysvětlit procentuálním nárůstem v roce 2018, kdy zhodnocení dosahovalo záporné hodnoty -3,62 %.

Conseq – dluhopisový účastnický fond

Dluhopisový fond společnosti Conseq investuje do dluhopisů, cenných papírů a nástrojů peněžního trhu, jež směřují do diverzifikovaného portfolia, což znamená, že se společnost snaží o co největší rozrůzněnost investic, aby tak mohla zamezit možným rizikům a ztrátám.

Graf 10 - Conseq-vývoj penzijní jednotky dluhopisového fondu ⁷⁴

⁷³ <https://apps.allianz.cz/produkty/penzijni-produkty/ucastnicke-fondy.html>

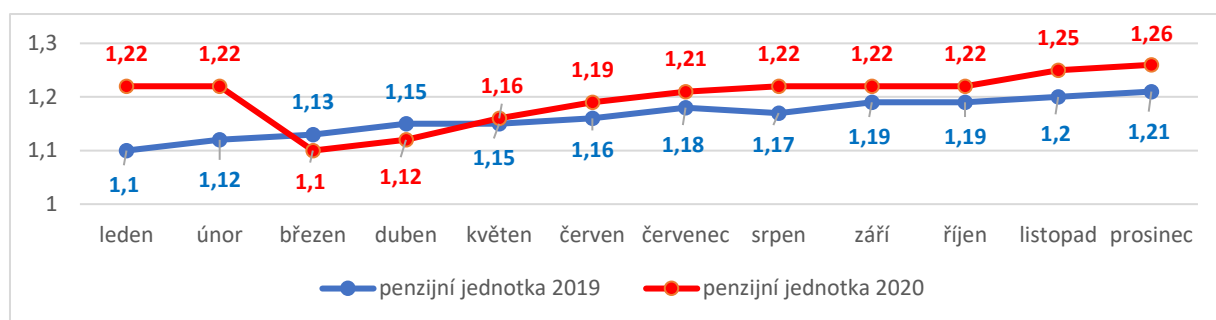
⁷⁴ <https://www.conseq.cz/penze/prehled-ucastnickych-fondu/conseq-dluhopisovy-ucastnickyy-fond>

Penzijní společnosti Conseq se v roce 2020 v investování velice dařilo, a to zejména kvůli diverzifikovanému portfoliu, kdy společnost nespolehlala pouze na jeden finanční trh či jeden druh investic. Kurz penzijní jednotky v březnu nebyl v koronavirovém březnu 2020 nižší, než byl v roce 2019. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v lednu 2019, naopak nejvyšší hodnota 1,16 byla evidována v měsíci říjnu a držela se na ní do konce roku 2020.

V roce 2019 společnost získala pro své klienty zhodnocení ve výši 4,84 % a v roce 2020 to bylo 1,23 %.

ČSOB penzijní společnost – vyvážený účastnický fond

ČSOB svým vyváženým účastnickým fondem investuje 46 % do dluhových cenných papírů, 43 % do akcií a podílových listů, 11 % do bankovních účtů a depozit. Fond je určen pro klienty, jež očekávají vyšší výnos a nevdají jim středně vysoké riziko.

Graf 11 – ČSOB PS-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu ⁷⁵

Data, která ukazuje graf 11, zaznamenávají propad v březnu 2020, kdy kurz penzijní jednotky dosahoval hodnoty 1,1. Od dubna penzijní jednotka opět začala pozvolně růst, a v prosinci 2020 tak dosáhla nejvyšší hodnoty 1,26. Propad kurzu penzijní jednotky v březnu a dubnu 2020 můžeme vysvětlit tím, že poměrně velká část portfolia investuje i do akcií a podílových listů, které se řadí mezi rizikové investice. Na počátku koronavirové pandemie naopak docházelo k posilování cen dluhopisů ve vyspělých zemích.

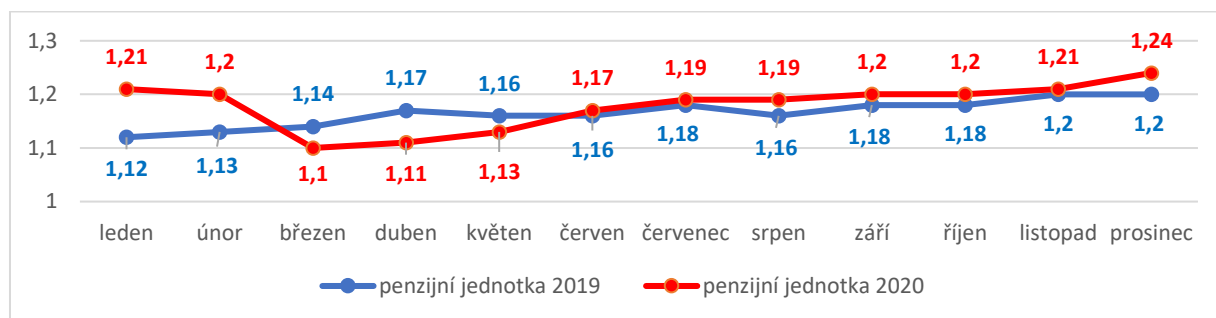
ČSOB svým klientům připsala v roce 2019 zhodnocení ve výši 12,96 %. Rok 2020 bylo zhodnocení nižší, a to ve výši 4,21 %.

Generali penzijní společnost – vyvážený účastnický fond

Vyvážený fond Generali penzijní společnosti investuje s majetkem svých klientů zejména do státních dluhopisů, korporátních dluhopisů vysoké kvality z 52 %, do akcií z 36 % a do bankovních účtů z 12 %. Vzhledem k tomu, že tento fond není nejrizikovější, společnost

⁷⁵ <https://www.csob-penze.cz/nase-penzijni-sporeni/vyvázeny-ucastnický-fond/>

doporučuje klientům setrvat v tomto fondu nejméně 5 let, aby zde byla pro klienty co největší šance vyšších výnosů.

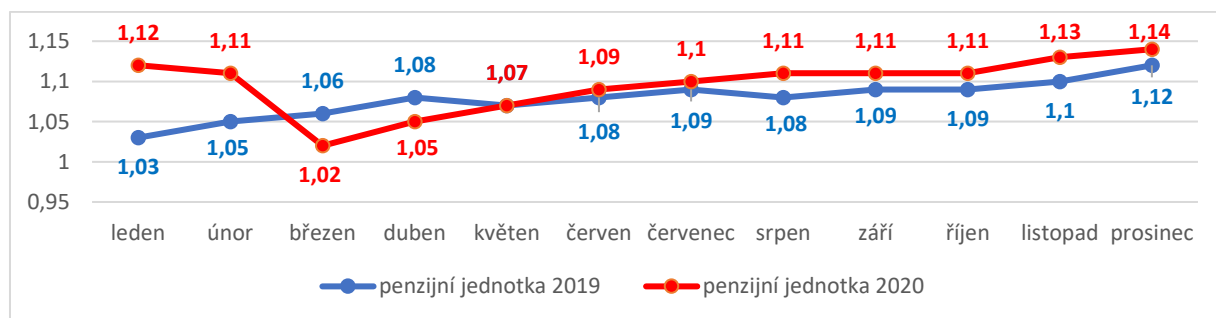
Graf 12 - Generali PS-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu ⁷⁶

Jak můžeme vidět na grafu 12, kurz penzijní jednotky v březnu 2020 klesl pod hodnotu penzijní jednotky, jež byla zaznamenána ve stejný měsíc roku 2019, a to na hodnotu 1,1. Poté následuje velmi pozvolný nárůst. Penzijní jednotka mimo výkyv v březnu, dubnu a květnu byla poměrně stabilní a její hodnota se pohybovala v průměru mezi 1,17-1,2. Nejvyšší hodnoty 1,24 kurz penzijní jednotky dosáhl v prosinci 2020, kde byl zaznamenán poměrně značný nárůst.

V roce 2019 Generali penzijní společnost připsala na účet svých klientů zhodnocení ve výši 10,5 %, v roce 2020 tomu bylo 3,13 %.

KB penzijní společnost – vyvážený účastnický fond

Komerční banka směřuje své investice z 54 % do dluhopisů, z 40 % do akcií a podílových listů, 5 % investuje na peněžním trhu a 1 % do ostatních aktiv. Určen je opět klientům, jež mají určitou zkušenost s investováním a zvládnou možnou nestabilitu kurzu penzijní jednotky.

Graf 13 - KB PS-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu ⁷⁷

Graf 13 zaznamenává propad penzijní jednotky pouze v měsíci březnu a dubnu 2020 oproti roku 2019. Od května 2020 nastal pozvolný nárůst kurzu penzijní jednotky. Nejnižší hodnota 1,02 byla zaevidována v březnu 2020, nejvyšší hodnoty 1,14 dosáhla v prosinci 2020, což je

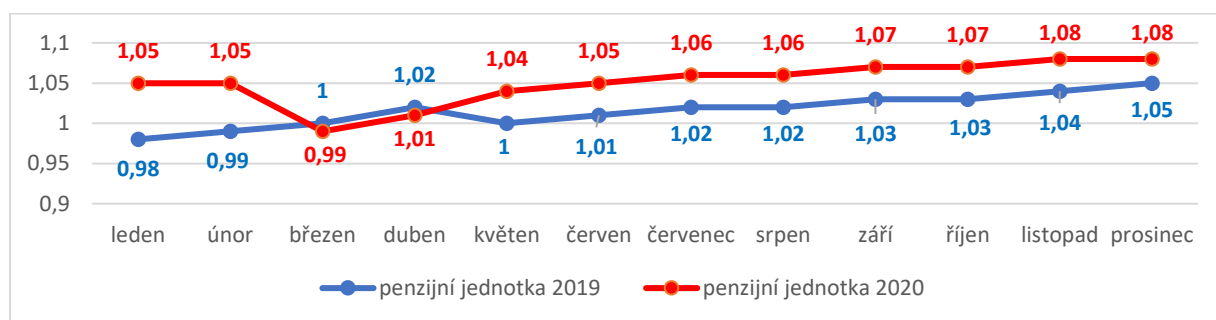
⁷⁶ <https://www.generalipenze.cz/mam-sporeni/doplnekove-penzijni-sporeni/prehled-fondu-a-sporicich-programu/vyvazeny-ucastnickyy-fond>

⁷⁷ <https://www.kbps.cz/doplnekove-penzijni-sporeni/ucastnicke-fondy2/kb-vyvazeny-ucastnickyy-fond-kb-penzijni-spolecnost/>

nárůst o 0,2 oproti lednu stejného roku. Dluhopisy jsou nejpočetnější složkou, do které tento fond investuje, a z tohoto důvodu byla zamezena určitá rizika, jež by mohla vést k většímu poklesu kurzu penzijní jednotky.

NN penzijní společnost – vyvážený fond

Rozložení investic ve vyváženém fondu míří do dluhopisů z 60 %, dále do akcií a akciových fondů z 36 % a 4 % směřují do vkladů na bankovních účtech a do termínovaných vkladů. Složka dluhopisů, která ve fondu převládá, míří primárně do dluhopisů České republiky a dluhopisů dalších vyspělých zemí. Tím by mělo dojít k utlumení možných rizik a kolísání kurzu penzijní jednotky. Tento fond společnost doporučuje všem, nejenom lidem se zkušeností investovat.

Graf 14 - NN PS-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu ⁷⁸

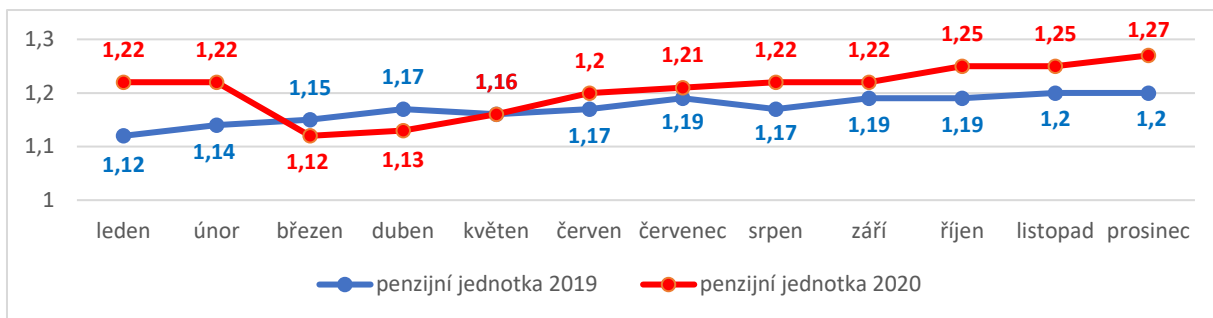
Kurz penzijní jednotky se v březnu 2020 dostal dokonce pod hodnotu 1, nicméně je nutné poznamenat, že to není nejnižší hodnota, jelikož ta byla evidována již v lednu 2019, a to s hodnotou 0,98. Nejvyšší hodnota 1,08 byla zaznamenána v prosinci 2020. Hodnota kurzu penzijní jednotky v roce 2020 byla jednoznačně, kromě dvou měsíců, ve vyšších číslech ve srovnání s minulým rokem, ale oproti jiným penzijním společnostem jsou to poměrně nízké hodnoty. Důvodem těchto nižších čísel může být to, že investice nebyly dostatečně dobře rozloženy.

Za rok 2019 NN penzijní společnost zhodnotila majetek svým klientům o 9,12 %, v roce 2020 to bylo o 2,79 %.

Česká spořitelna penzijní společnost – vyvážený fond

Vyvážený fond České spořitelny je primárně určen lidem, kteří již nějaké zkušenosti s investováním mají a které zároveň neodradí možné výkyvy hodnoty penzijní jednotky. Fond investuje z 37,5 % do akcií, z 32,5 % do dluhopisů a 30 % míří na peněžní trh. Složky, do kterých se investuje, jsou u tohoto fondu poměrně vyrovnány.

⁷⁸ <https://penze.nn.cz/doplnkove-penzijni-sporeni/fondy/#tabs2>

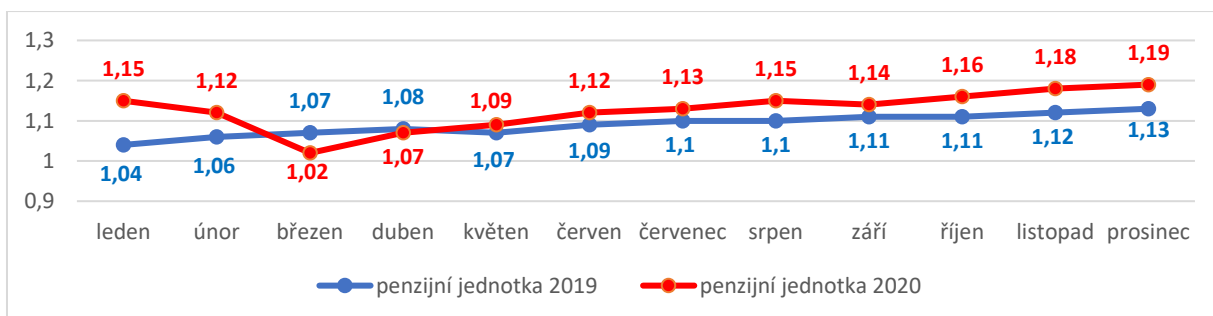
Graf 15 Česká spořitelna PS-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu ⁷⁹

Hodnoty v březnu a dubnu 2020 spadly pod hodnotu, jež byla zaznamenána ve stejnou dobu roku 2019, což má za vliv koronavirová pandemie a nejistota související s ní. Nejnižší hodnota 1,12 nebyla zaznamenána pouze v březnu 2020, ale dokonce i v lednu 2019, což lze hodnotit tak, že si penzijní společnost poměrně dobře poradila s rozložením investic na trhu a nespolehlala tak pouze na jednu oblast investic. Hodnota penzijní jednotky začala od května výrazně stoupat, a tak nejvyšší hodnota 1,27 byla evidována v prosinci 2020.

V roce 2019 společnost zhodnotila majetek svých klientů o 10,42 %, v roce 2020 to bylo 4,64 %, což je ale i tak 2. nejlepší výsledek v komparaci s vyváženými fondy ostatních společností.

UNIQA – vyvážený účastnický fond

UNIQA nabízí svým klientům investovat v rámci vyváženého účastnického fondu do akcií, a to dokonce až 65 %. Dále investice směřují do dluhopisů a na peněžní trh. Fond je doporučován zejména klientům, jež očekávají nestabilitu vývoje kurzu penzijní jednotky, s čímž souvisí možná rizika záporných výnosů.

Graf 16 UNIQA-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu ⁸⁰

Graf 16 poukazuje na nejnižší hodnotu penzijní jednotky 1,02 v březnu 2020. Tento pokles byl poměrně strmý, ale krátkodobý, jelikož už v dubnu hodnota penzijní jednotky dosahovala čísel, které byly evidovány v květnu 2019. Naopak nejvyšší hodnota 1,19 byla zaznamenána

⁷⁹ <https://www.csps.cz/cs/jak-sporit/vyvazeny-fond>

⁸⁰ <https://penze.uniqa.cz/penze/vyvoj-fondu/srovnani-fondu-grafy/?fund=238>

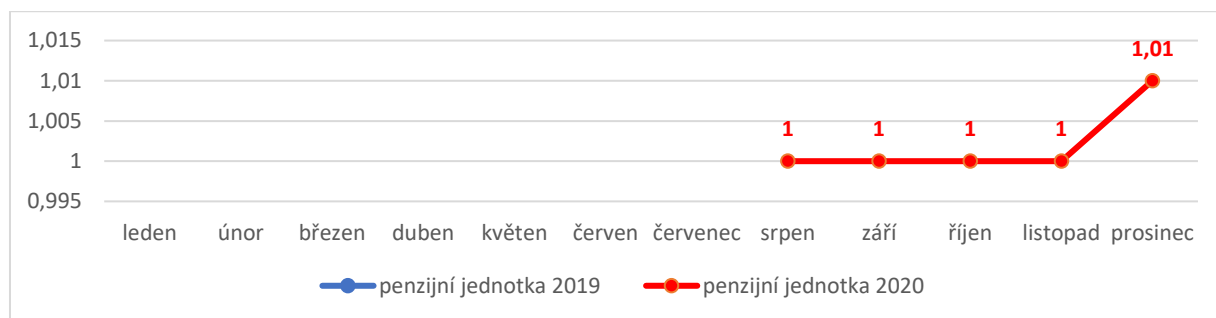
v prosinci 2020. U tohoto grafu ale lze také zpozorovat, že od dubna nenásleduje pouze pozvolný nárůst, ale i malé kolísání.

Za rok 2019 společnost zhodnotila finanční prostředky svým klientům o 11,17 %, v roce 2020 to bylo 5,19 %, což je nejvyšší zhodnocení v porovnání se všemi vyváženými fondy. Za příčinu nejvyššího zhodnocení lze považovat to, že v tomto fondu je až 65% složka, která může mířit do akcií a podílových listů, ale v případě špatné situace na finančním trhu by se tento fond mohl potýkat s poměrně vysokými ztrátami.

6.3 Spořicí a jiné fondy s nízkým rizikem

ČSOB penzijní společnost – fond pro penzi

Fond pro penzi investuje především do bankovních účtů a depozit z 89 %, akcií a podílových listů z 11 %. Díky položce akcií by tento fond měl nabízet vyšší zhodnocení, než nabízí povinný konzervativní fond.

Graf 17 ČSOB PS-vývoj penzijní jednotky ⁸¹

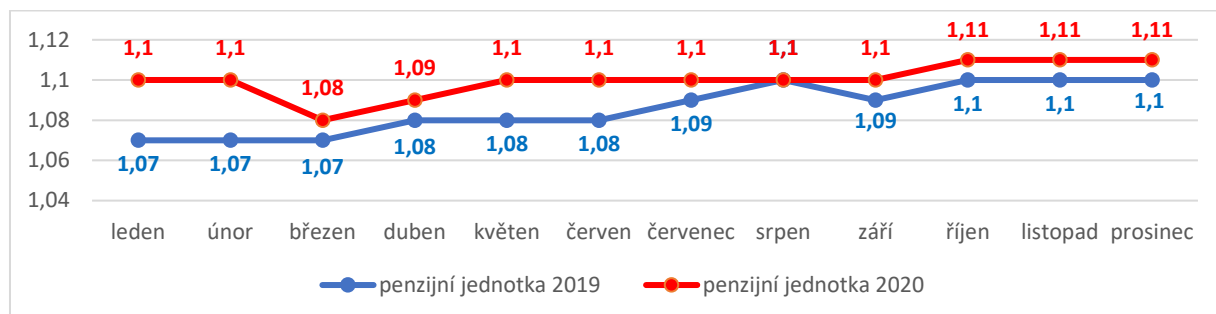
Je třeba upozornit, že tento účastnický fond začala ČSOB nabízet svým klientům od srpna roku 2020, kdy byly zakoupeny první penzijní jednotky. Jak lze vidět, nejvyšší zhodnocení bylo zaznamenáno v prosinci v hodnotě 1,01, naopak nejnižší kurz penzijní jednotky byl evidován v hodnotě 1, a to ve všech měsících roku 2020 kromě již zmíněného prosince. Tento fond nezastihla koronavirová krize v březnu 2020, a proto je zhodnocení pravděpodobně ve vyšších číslech, než kdyby fond existoval již od počátku roku.

Fond pro penzi zhodnotil klientům finanční prostředky ve výši 0,64 %, což je poměrně nízké zhodnocení, ale potenciál vyššího zhodnocení by u tohoto fondu určitě měl být v příštích letech díky akciové složce.

⁸¹ <https://www.csob-penze.cz/nase-penzijni-sporeni/csob-pro-penzi-ucastnický-fond/>

Generali penzijní společnost – spořicí účastnický fond

Spořicí účastnický fond je brán jako méně rizikový, protože investice míří primárně do dluhopisů z 89 % a z 11 % poté do bankovních účtů. Je vhodný pro investory, kteří nechtějí příliš riskovat a chtějí zamezit výkyvům zhodnocení.

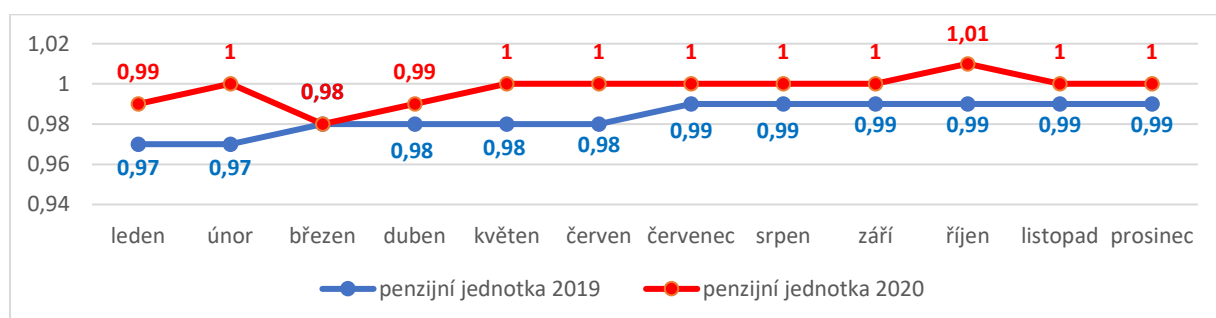
Graf 18 Generali PS-vývoj penzijní jednotky spořicího fondu ⁸²

Graf 18 vykazuje data, ze kterých jednoznačně vyplývá, že v roce 2020 kurz penzijní jednotky dosahoval vyšších čísel oproti roku 2019, i přes koronavirovou krizi. Nejvyšší penzijní jednotka byla zaznamenána v hodnotě 1,11, a to od října do prosince 2020. Nejnižší hodnota penzijní jednotky 1,07 byla evidována od ledna do března minulého roku 2019. Je to zejména kvůli tomu, že investování do dluhopisů se jevílo jako poměrně výhodné (viz závěr).

Zhodnocení za rok 2019 bylo 3,45 %, v roce 2020 bylo připsáno zhodnocení ve výši 0,86 %.

KB penzijní společnost – spořicí konzervativní účastnický fond

Tento fond směřuje své investice zejména do dluhopisů z 85 %, z 11 % na peněžní trh a ze 4 % do akcií a podílových listů. Spořicí konzervativní fond je určen zejména investorům, kteří preferují investice do dluhopisů a zároveň tolerují 4% složku směřující do akcií.

Graf 19 KB PS-vývoj penzijní jednotky spořicího fondu ⁸³

Jak můžeme vidět v grafu 19, kurz penzijní jednotky se pohyboval v roce 2020 ve vyšších číslech oproti roku 2019. Nejnižší hodnota penzijní jednotky 0,98 byla zaznamenána v březnu

⁸² <https://www.generalipenze.cz/mam-sporeni/doplnekove-penzijni-sporeni/prehled-fondu-a-sporicich-programu/sporici-ucastnickyy-fond>

⁸³ <https://www.kbps.cz/doplnekove-penzijni-sporeni/ucastnicke-fondy2/kb-sporici-konzervativni-fond-kb-penzijni-spolecno/>

roku 2020 a od března do května roku 2019, což může mít za vliv akciová složka investic. Nejvyšší hodnoty 1,01 penzijní jednotka dosáhla v říjnu 2020.

KB penzijní společnost zhodnotila klientům finanční prostředky v roce 2019 o 2,54 %, v roce 2020 to bylo 0,91 %.

KB penzijní společnost – peněžní účastnický fond

Peněžní účastnický fond KB investoval v tomto fondu poprvé finanční prostředky svých klientů v únoru roku 2020. Měl by oslovit zejména ty investory, kteří neakceptují akciovou složku a chtějí investovat pouze na peněžním trhu s nižším rizikem.

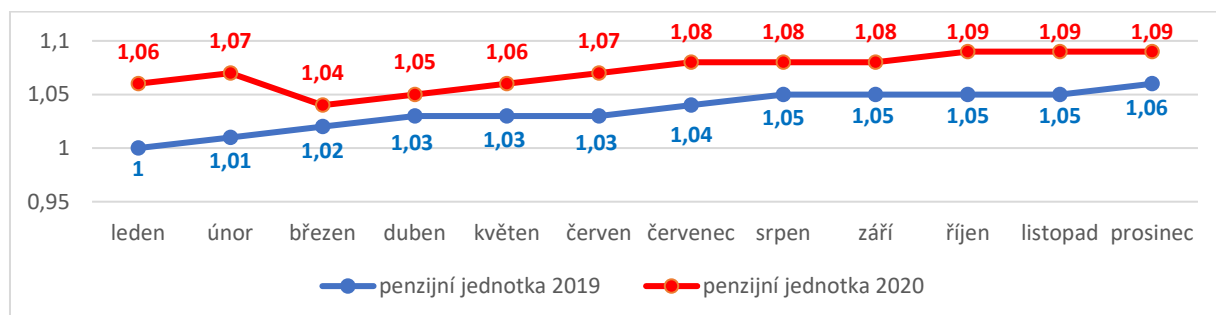
Graf 20 KB PS-vývoj penzijní jednotky peněžního fondu ⁸⁴

Graf 20 zaznamenává konstantní hodnotu penzijní jednotky ve výši 1. V jednotlivých měsících se kurz penzijní jednotky liší pouze v řádu tisícín, což je minimální rozdíl.

KB zhodnotila svým klientům finanční prostředky v roce 2020 pouze o 0,27 %.

České spořitelna penzijní společnost – etický fond

Etický fond je zacílen zejména na investory, kteří nechtějí příliš riskovat a očekávají stabilní zhodnocení. Fond investuje z 51 % na peněžním trhu, z 39 % investuje do dluhopisů a z 10 % do akcií.

Graf 21 PS ČS-vývoj penzijní jednotky etického fondu ⁸⁵

V roce 2020 v grafu 21 kurz penzijní jednotky docílil vyšších čísel než v roce 2019. Nejnižší hodnota 1, byla evidována hned na počátku roku 2019. Od dubna 2020 lze zaznamenat poměrně

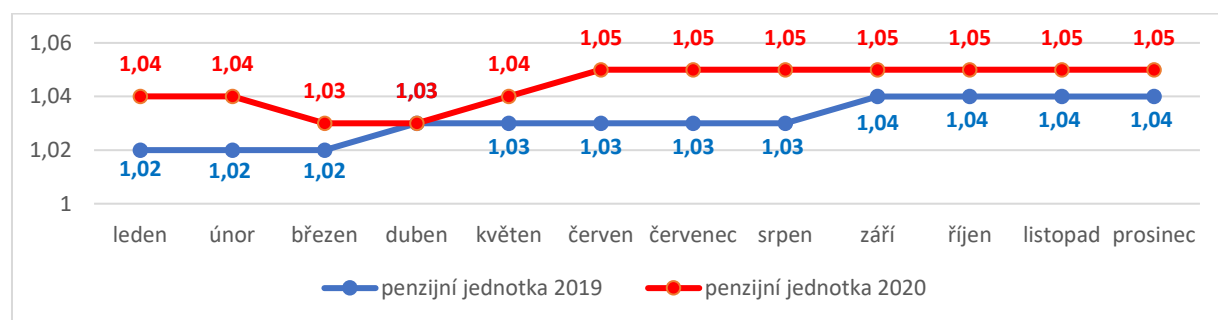
⁸⁴ <https://www.kbps.cz/doplňkove-penzijni-sporeni/ucastnicke-fondy2/penezni-ucastnický-fond1/>

⁸⁵ <https://www.csps.cz/cs/jak-sporit/eticky-fond>

pozvolný nárůst penzijní jednotky, který se zastavil v červenci 2020, a poté začal kurz penzijní jednotky stagnovat. Nejvyšší hodnota 1,09 byla zaznamenána od října až do konce roku 2020. Česká spořitelna penzijní společnost zhodnotila finanční prostředky svých klientů v roce 2019 o 6,15 %, v roce 2020 to bylo 3,9 %.

UNIQA – dluhopisový účastnický fond

Dluhopisový fond UNIQA patří rovněž k méně rizikovým fondům, který zamezuje vysokému kolísání kurzu penzijní jednotky. Investice míří ze 44 % do státních dluhopisů, 26 % do korporátních dluhopisů, 12 % do dluhopisů finančních institucí, 11 % do termínových vkladů a 7 % míří na peněžní trh.

Graf 22 UNIQA-vývoj penzijní jednotky dluhopisového fondu ⁸⁶

Nejnižší kurz penzijní jednotky 1,02 byl zaznamenán na počátku roku 2019 až do března 2019, u kterých byly hodnoty penzijní jednotky poměrně konstantní. V roce 2020 nejvyšší hodnotu 1,05 penzijní jednotka dosáhla po pozvolném nárůstu od dubna do června. Od června byla penzijní jednotka konstantní až do konce roku 2020.

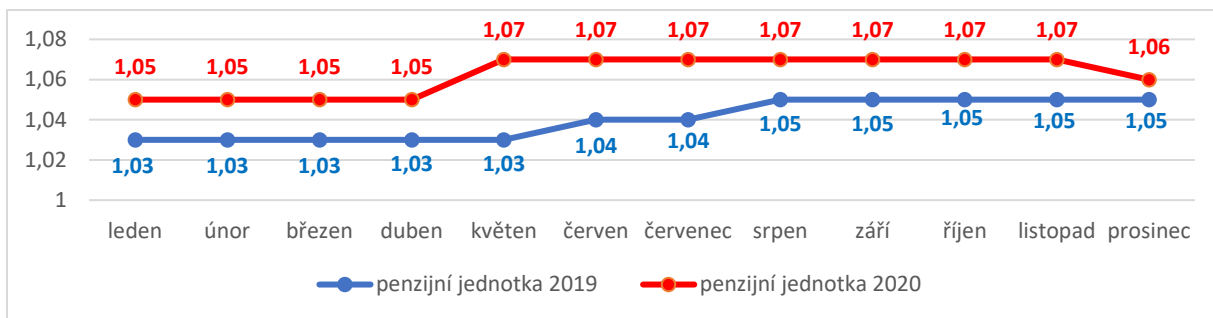
Za rok 2019 UNIQA připsala na účty svých klientů zhodnocení ve výši 1,38 %. V roce 2020 to bylo dokonce 1,65 %, tedy jedna z mála penzijních společností, která nabídla vyšší zhodnocení než v roce 2019.

6.4 Povinné konzervativní fondy s nejnižším rizikem

Allianz – konzervativní fond

Konzervativní fond Allianz doporučuje zejména klientům, kteří nechtějí riskovat a spoléhají na stabilní zhodnocení, které je zde ovšem nejnižší. Investuje se primárně do dluhopisů, nástrojů peněžního trhu a do obdobných cenných papírů, které nejsou tak riskantní oproti akciím.

⁸⁶ <https://penze.uniqa.cz/penze/vyvoj-fondu/srovnani-fondu-grafy/?fund=239>

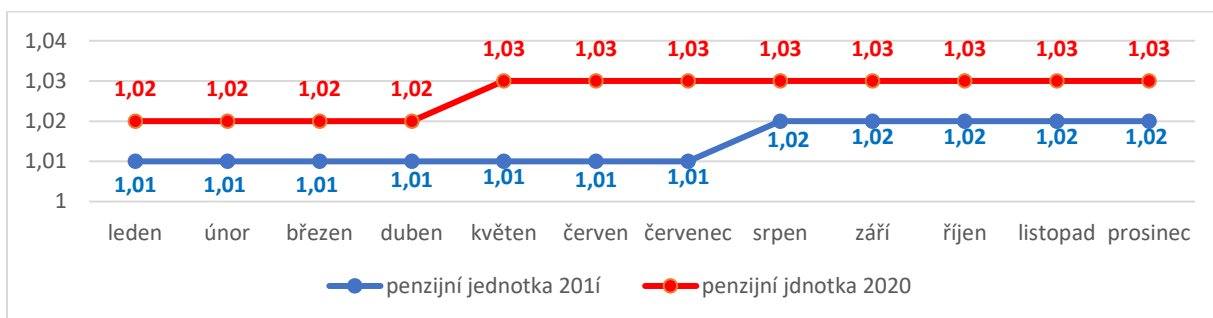

Graf 23 Allianz-vývoj penzijní jednotky konzervativního fondu ⁸⁷

Graf 23 vykazuje data, která jsou poměrně stabilní, bez velkých výkyvů. Nejvyšší hodnoty 1,07 kurz penzijní jednotky dosáhl v měsíci květnu 2020 a konstantně se na této hodnotě držel až do listopadu. Naopak nižší hodnota byla zaznamenána od ledna do března 2019, a to ve výši 1,03. V roce 2019 finanční prostředky klientů Allianz zhodnotila o 2,24 %, v roce 2020 to bylo 1,2 %.

Conseq – povinný konzervativní fond

Povinný konzervativní fond je doporučen klientům, kteří chtějí dosáhnout stabilního zhodnocení v krátkodobém horizontu. Investuje se především do dluhopisů, cenných papírů a do nástrojů peněžního trhu.

Graf 24 Conseq-vývoj penzijní jednotky povinného konzervativního fondu ⁸⁸

Jak lze v grafu 24 zaznamenat kurz penzijní jednotky jak v roce 2019, tak ale i v roce 2020 stoupl minimálně, a to o hodnotu 0,01. Nejvyšších hodnot 1,03 penzijní jednotka dosahovala od května do konce roku 2020. Naopak nejnižší hodnoty 1,01 se penzijní jednotka držela konstantně od ledna do července 2019.

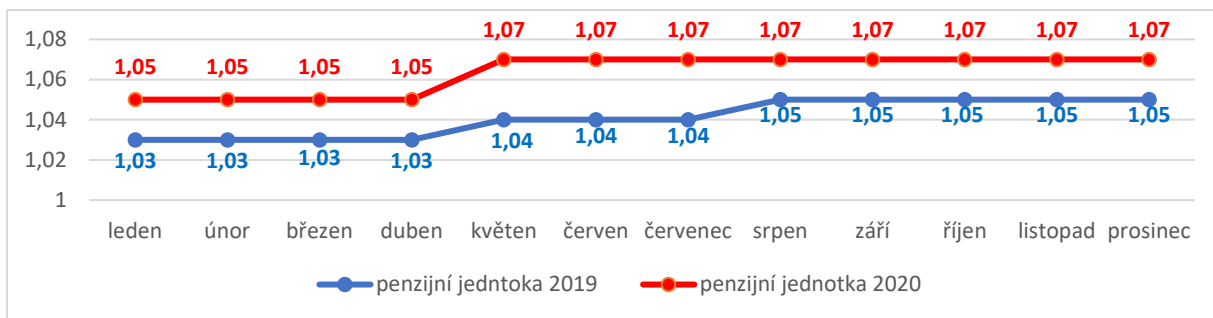
Conseq dosáhl v roce 2019 zhodnocení ve výši 1,47 %, v roce 2020 to bylo 0,42 %.

ČSOB penzijní společnost – povinný konzervativní fond

Povinný konzervativní fond ČSOB směřuje své investice zejména do dluhových cenných papírů ze 70 % a do bankovních účtů a depozit ze 30 %. Vzhledem k povaze investic tohoto fondu je účastníkům zaručeno nejnižší možné riziko.

⁸⁷ <https://apps.allianz.cz/produkty/penzijni-produkty/ucastnicke-fondy.html>

⁸⁸ <https://www.conseq.cz/penze/prehled-ucastnickych-fondu/conseq-povinny-konzervativni-fond>

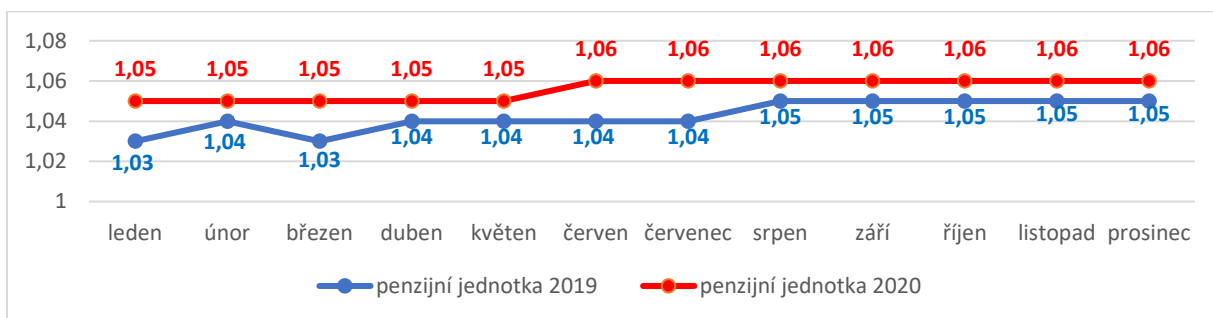
Graf 25 ČSOB PS-vývoj penzijní jednotky povinného konzervativního fondu ⁸⁹

Graf 25 zaznamenává data, která ukazují poměrně malé kolísání kurzu penzijní jednotky. Nejvyšší hodnoty 1,07 bylo docíleno od května do konce roku 2020, naopak nejnižší hodnota 1,03 byla evidována od ledna do dubna 2019.

ČSOB v tomto fondu v roce 2019 dosáhla zhodnocení ve výši 2,15 %, v roce 2020 pak 1,54 %.

Generali penzijní společnost – povinný konzervativní fond

V povinném konzervativním fondu Generali investuje zejména do českých dluhopisů ze 65 % a do bankovních účtů ze 35 %. Vzhledem k tomu, že je ve fondu investováno v měně investora, tedy v korunách, je riziko co možná nejnižší.

Graf 26 Generali PS-vývoj penzijní jednotky povinného konzervativního fondu ⁹⁰

V roce 2019 penzijní jednotka nebyla příliš konstantní oproti roku 2020. Nejnižší hodnota penzijní jednotky byla evidována v lednu a březnu 2019. Nejvyšší hodnoty 1,06 penzijní jednotka dosahovala od června do prosince 2020.

Generali v roce 2019 připsala na účty svých klientů zhodnocení ve výši 1,44 %, v roce 2020 to bylo 0,53 %.

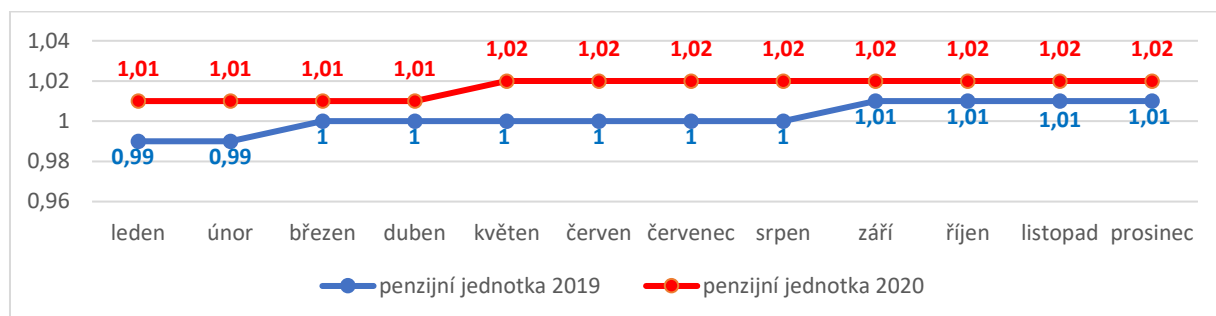
KB penzijní společnost – povinný konzervativní účastnický fond

KB penzijní společnost nastavila objem investic tak, že 71 % směřuje do dluhopisů a 29 % poté míří na peněžní trh zemí OECD. Tento fond je vhodný pro investory bez zkušeností, zároveň

⁸⁹ <https://www.csob-penze.cz/nase-penzijni-sporeni/csob-ucastnicko-povinnny-konzervativni-fond/>

⁹⁰ <https://www.generalipenze.cz/mam-sporeni/doplnoke-penzijni-sporeni/prehled-fondu-a-sporicich-programu/povinnny-konzervativni-fond>

se předpokládá alespoň dvou letá doba spoření, aby klient mohl očekávat minimální zhodnocení.

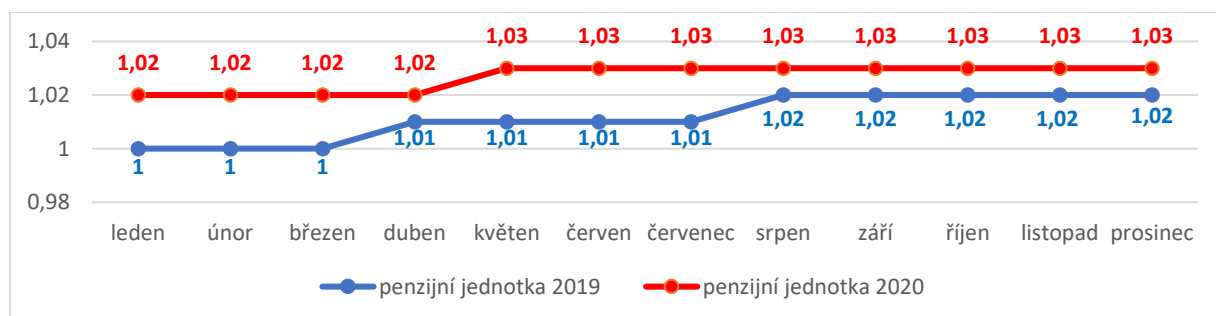
Graf 27 KB PS-vývoj penzijní jednotky povinného konzervativního fondu ⁹¹

Graf 27 vykazuje nejnižší kurz penzijní jednotky 0,99 v lednu a v únoru 2019. Nejvyšší hodnoty 1,02 penzijní jednotka dosahovala od května do konce roku 2020. Graf zaznamenává poměrně stabilní kurz penzijní jednotky bez velkých výkyvů.

V roce 2019 KB zhodnotila majetek svých klientů 1,49 %, v roce 2020 pak 0,77 %.

NN penzijní společnost – konzervativní fond

Konzervativní fond společnosti NN je doporučován těm klientům, kteří neplánují dlouhodobé spoření a zároveň se obávají investic směřujících do akcií a podílových listů, které nejsou řazeny mezi bezpečné investice. Fond z 99 % investuje do dluhopisů, 1 % do vkladů na bankovních účtech a do termínovaných vkladů.

Graf 28 NN PS-vývoj penzijní jednotky konzervativního fondu ⁹²

Graf 28 zaznamenává v roce 2019 nárůst penzijní jednotky o 0,2, v roce 2020 to bylo o 0,1. Nejvyšší hodnota 1,03 byla vykazována od května do prosince 2020, naopak nejnižší hodnota 1 evidována od ledna do března 2019.

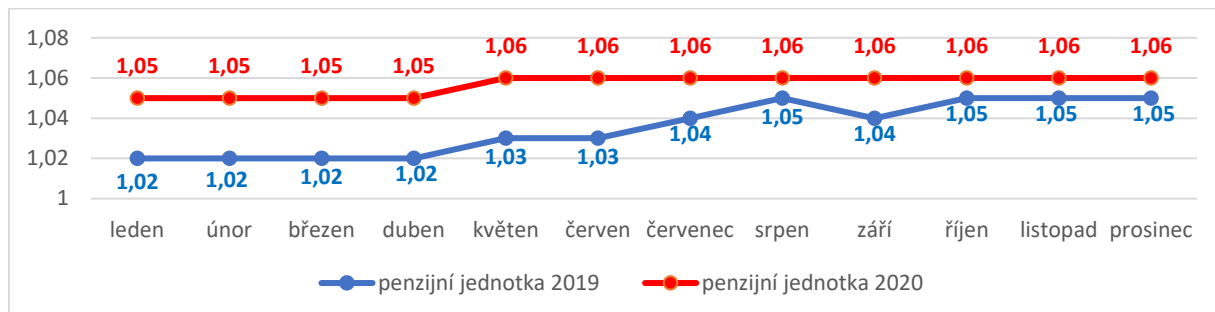
NN penzijní společnost zhodnotila finanční prostředky svých klientů v roce 2019 o 1,26 %, v roce 2020 to bylo dokonce 1,36 %.

⁹¹ <https://www.kbps.cz/doplňkove-penzijni-sporeni/ucastnicke-fondy2/kb-povinny-konzervativni-ucastnicke-fond-kb-penzij/>

⁹² <https://penze.nn.cz/doplňkove-penzijni-sporeni/fondy/>

Česká spořitelna penzijní společnost – konzervativní fond

Česká spořitelna nabízí na svůj konzervativní fond klientům v případě, kdy upřednostňují stabilní zhodnocení v nižších číslech a zároveň plánují krátkodobé spoření. Investice jsou rozděleny tak, že 62 % míří do dluhopisů a 38 % na peněžní trh.

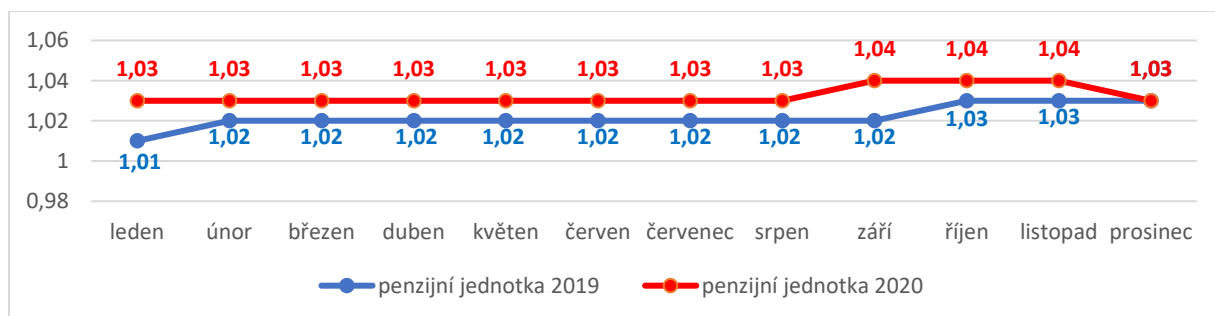
Graf 29 Česká spořitelna PS-vývoj penzijní jednotky konzervativní fondu⁹³

V roce 2019 kurz penzijní jednotky nebyl příliš konstantní. V nejnižších hodnotách 1,02 se kurz pohyboval od ledna do dubna, na konci roku se dostal k hodnotě 1,05. V roce 2020 byl vývoj penzijní jednotky poměrně konstantní, nejvyšší hodnoty 1,06 kurz dosáhl v květnu a v této hodnotě penzijní jednotka setrvala do konce roku.

V roce 2019 byly finanční prostředky klientů zhodnoceny 2,59 %, v roce 2020 to bylo 1,02 %.

UNIQA – povinný konzervativní účastnický fond

Společnost UNIQA v tomto fondu investuje do dluhopisů, nástrojů peněžního trhu, termínovaných vkladů se splatností nejdéle 2 roky u regulované banky, aby riziko investování bylo co nejnižší.

Graf 30 UNIQA-vývoj penzijní jednotky povinný konzervativní fond⁹⁴

Jak graf 30 ukazuje, vývoj kurzu penzijní jednotky byl poměrně stabilní a nezaznamenává velké výkyvy. Nejnižší hodnota 1,01 byla evidována pouze v lednu 2019. Nejvyšší hodnota 1,04 byla vykázána od března do listopadu 2020.

⁹³ <https://www.csps.cz/cs/jak-sporit/konzervativni-fond>

⁹⁴ <https://penze.uniqa.cz/penze/vyvoj-fondu/srovnani-fondu-grafy/?fund=240>

V roce 2019 UNIQA připsala na účty svých klientů zhodnocení ve výši 1,2 % a v roce 2020 to bylo 0,64 %.

6.5 Penzijní připojištění před rokem 2013 – transformovaný fond

V transformovaných fondech všechny penzijní společnosti zhodnocují finanční prostředky svých klientů v bezpečných investicích, jako jsou zejména dluhopisy, dluhové cenné papíry, pohledávky bank a družstevních záložen, v menší míře se investuje i do akcií a podílových listů. Zhodnocování v tomto fondu probíhá jednou ročně tak, že zisk penzijní společnost rozprostře mezi všechny klienty a určí procento zhodnocení. Je třeba podotknout, že v transformovaných fondech je zaručena kladná nula, tedy zhodnocení nemůže být v záporných číslech, a proto společnosti investují zejména do bezpečných investic, aby se vyhnuly možným rizikům.

Tabulka 4 - Zhodnocení transformovaných fondů ⁹⁵

penzijní společnost	zhodnocení 2019	zhodnocení 2020
Allianz	0,94 %	0,66 %
Conseq	1,5 %	0,43 %
ČSOB penzijní společnost	1 %	0,67 %
Generali penzijní společnost	1,75 %	1,3 %
KB penzijní společnost	0,6 %	0,35 %
NN penzijní společnost	0,95 %	0,71 %
Česká spořitelna penzijní společnost	1,69 %	0,97 %
UNIQA	1,26 %	0,88 %

Zhodnocení za rok 2020 je zatím jen orientační, jelikož Asociace penzijních společností čeká na zasednutí všech valných hromad. Z tabulky 4 jednoznačně vyplývá, že v roce 2019 byla zhodnocení jednoznačně ve vyšších číslech. Koronavirová pandemie měla poměrně dost velký vliv na zhodnocení v roce 2020. Dalším důvodem nižšího zhodnocení je i to, že penzijní společnosti se dlouhodobě snaží své klienty přimět k přechodu do nových účastnických fondů, jelikož v transformovaných fondech mohou v případě krize na finančních trzích prodělávat z důvodu dorovnávání do kladného výnosu.

Nejvyšší zhodnocení připsala na účty svých klientů jak v roce 2019, tak ale i v roce 2020 Generali penzijní společnost.

⁹⁵ <https://www.apfcr.cz/zhodnoceni-prostredku-ucastniku/>

5. Závěr

Z dat vyplývá, že rok 2020 nebyl příliš nakloněn investování oproti roku 2019, kdy zhodnocení dosahovala vyšších hodnot. To lze vysvětlit tím, že v roce 2018 většina penzijních fondů, a to i povinných konzervativních fondů, dosahovala záporných čísel, což lze zdůvodnit tím, že v roce 2018 Česká národní banka zvyšovala poměrně rychle úrokové sazby, kvůli čemuž došlo ke znehodnocení českých dluhopisů, do kterých investují převážně konzervativní fondy a fondy se složkou dluhopisů.⁹⁶ Zároveň finanční trh poznamenala roztržka mezi USA a Čínou. V neposlední řadě v EU vládla nejistota spojená s brexitem, tedy odchod Velké Británie z EU.

Většina penzijních společností dynamický fond doporučuje klientům, kteří již mají nějaké zkušenosti s investováním, jelikož investice nejčastěji směřují zejména do akcií, podílových listů, v menší míře poté i do dluhopisů a na peněžní trh. Nejvyšší zhodnocení můžeme očekávat u společností, které investují až 100 % do akcií, což je ČSOB, NN penzijní společnost a UNIQA, která investuje do akcií až 99 %. Nejlépe se vedlo společnostem, které sázely na finanční trhy v USA, naopak do ztrát se dostaly ty společnosti, které se spoléhaly na střední Evropu, ne-li přímo na pražskou burzu, čehož se dopustila právě NN penzijní společnost a Conseq, u kterých byla zaznamenána záporná zhodnocení. Strmý pokles zaznamenala většina dynamických fondů v březnu 2020, začátku koronavirové pandemie, nicméně v dalších měsících kurz penzijní jednotky opět narůstal. Prvenství v porovnání se všemi fondy v roce 2020 dosáhla společnost UNIQA se svým akciovým fondem, a to se zhodnocením 14,41 % díky existenci fondu až od května roku 2020, který nezaznamenal koronavirový březen. V roce 2019 prvenství ve všech fondech získala ČSOB penzijní společnost se zhodnocením 25,31 %.

Vyvážené účastnické fondy jsou rovněž jako dynamické účastnické fondy převážně doporučovány lidem, kteří již mají zkušenosti s investováním a zvládnou možná rizika fondu a nestabilitu kurz penzijní jednotky. Fond investuje zejména do dluhopisů, dále s nižším podílem do akcií, podílových listů a investice míří i na peněžní trh. Nejlepší zhodnocení za rok 2019 nabídla svým klientům ČSOB, a to ve výši 12,96 %, která ze 43 % investuje do akcií a podílových listů. V roce 2020 dosáhla nejvyššího zhodnocení 5,19 % společnost UNIQA, a to díky až 65% investici do akcií.

Další fondy, jež byly zařazeny do skupiny spořicíh fondů, jsou určeny klientům, kteří očekávají poměrně stabilní vývoj penzijní jednotky s nižším rizikem. Většina investic směřuje na peněžní trh, do dluhopisů a v některých fondech v menší míře i do akcií a podílových listů. Nejvyššího zhodnocení v této skupině v roce 2020 i v roce 2019 dosáhl etický fond České

⁹⁶ <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-zvysuje-urokove-sazby-00001>

spořitelny. V roce 2019 to bylo 6,15 %, v roce 2020 to bylo 3,9 %. Česká spořitelna penzijní společnost v této skupině kraluje zejména díky 10% akciové složce, kterou ostatní společnosti v této skupině nemají v takové míře. Výjimkou je fond pro penzi od ČSOB penzijní společnosti, který odstartoval svou činnost v polovině roku 2020 a který by v budoucnu mohl etickému fondu konkurovat, jelikož akciová složka dosahuje 11 %.

Do poslední skupiny účastnických fondů, do kterých klienti mohou investovat, je zařazen povinný konzervativní fond. Tento fond ze zákona č. 427/2011 Sb. musí obstarávat všechny penzijní společnosti a jsou pro něj určeny přísná pravidla, aby došlo k zamezení rizik. Je třeba zmínit, že ale i u tohoto fondu může být přisáno záporné zhodnocení. Z většiny grafů konzervativních fondů lze zpozorovat, že v měsíci květnu 2020 došlo k pozvolnému nárůstu, protože Česká národní banka snížila úrokové sazby. Repo sazba klesla na 0,25 % a lombardní sazba na 1 %, čímž mohlo dojít k mírnému zvýšení cen dluhopisů.⁹⁷ Nejvyšším zhodnocením v konzervativním fondu se v roce 2019 mohla pyšnit Česká spořitelna penzijní společnost, a to ve výši 2,59 %, v roce 2020 se to povedlo ČSOB penzijní společnosti ve výši 1,54 %.

Pokud si člověk plánuje založit penzijní spoření, jež má primárně vylepšit životní situaci v důchodovém věku, je důležité zmínit i některé negativní faktory ovlivňující spoření. Mezi tyto faktory se zařazuje zejména inflace, která se vyznačuje růstem cenové hladiny (za korunu si toho člověk nakoupí méně než v předešlém období). S pojmem inflace souvisí míra inflace, což je změna cenové hladiny v ekonomice za určité období v procentech. Míra inflace byla v roce 2019 na 2,8 %, ⁹⁸ v roce 2020 byla ve výši 3,2 %.⁹⁹ Pokud se podíváme na zhodnocení penzijního připojištění – transformovaného fondu, tak zjistíme, že zhodnocení pohybující se okolo 0,6 % až 1,75 % v žádném případě nepokryje celou výši inflace, tedy nebýt státních příspěvků, případně příspěvků od zaměstnavatele, tak se v tomto případě spořit klientovi vůbec nevyplatí. U doplňkového penzijního spoření je situace jiná. Pokud si klient zvolil spoření v dynamickém fondu, tedy v tom nejrizikovějším, zhodnocení se v posledních dvou letech pohybovalo v rozmezí od -4 % do 25 %, což jednoznačně inflaci klientovi pokryje. V případě vyvážených fondů je situace velmi podobná, zde se zhodnocení v posledních dvou letech pohybovalo mezi 3-13 %, tedy i tady by měla být výše inflace pokryta. Ne vždy se podaří u těchto dvou rizikových fondů docílit vysokého zhodnocení, jak tomu bylo v posledních letech, nicméně proto je doporučováno, aby klient spořil v těchto fondech delší časové období, které by postihlo jak ekonomický pokles, tak i růst. U spořicích a konzervativních fondů nastává

⁹⁷ <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-snizuje-urokove-sazby-a-prijima-dalsi-opatreni-00002/>

⁹⁸ <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-prosinec-2019>

⁹⁹ <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-prosinec-2020>

opět problém, protože v případě špatného investování, by zhodnocení nemuselo postačit na pokrytí inflace. Ve spořicí fondu se zhodnocení pohybovalo v rozmezí od 1 do 6 %, u konzervativních fondů je to mezi 0,4-2,6 %.

Z práce vyplývá, že mezi hlavní výhody penzijního připojištění patřila možnost sjednání výsluhové penze, dále garantovaný kladný výnos, který se však pohybuje pouze okolo 1-2 %, či nárok na státní příspěvky oprávněné osobě i tehdy, když na ně v době úmrtí nemá nárok sám klient, jako je dnes u doplňkového penzijního spoření. Jako další výhoda těchto transformovaných fondů je možnost vyplatit invalidní penzi formou jednorázového vyrovnání. Naopak nevýhoda je v tom, že většina penzijních plánů nenabízí klientům možnost výplaty penze na určenou dobu, ale pouze formou jednorázového vyrovnání nebo doživotní penze, která nepodléhá 15% danění. V případě, že klient ztratí trvalý pobyt v České republice nebo se přestane podílet na veřejném zdravotním pojištění, smlouva musí být ze zákona ukončena, což lze označit jednoznačně jako nevýhodu. Naopak u doplňkového penzijního spoření je výhoda v tom, že klientovi smlouva trvá dále i po ztrátě trvalého pobytu či neúčastnění se veřejného zdravotního pojištění. Mezi další výhody DPS lze uvést poměrně vysoké zhodnocování v případě dobré situace na finančních trzích nebo i možnost výplaty finančních prostředků penzí na dobu určenou (místo doživotní penze), která nepodléhá danění při výplatě na min. 3 roky. V neposlední řadě je třeba zmínit i možnost předdůchodu, který není možný vyplácet ze starých transformovaných fondů. Naopak mezi nevýhody u DPS patří možnost záporného zhodnocení i u nejméně rizikových fondů v případě krize na finančních trzích, dále výplata invalidní penze formou penze na určenou dobu (nikoliv jednorázově) či zánik výsluhové penze. Z mého pohledu je doplňkové penzijní spoření výhodné zejména pro mladé zájemce, kteří se nebojí riskovat, díky čemu by mohli naspořit poměrně značnou část výnosů, než by dosáhli důchodového věku. Pro lidi staršího věku s ne příliš vysokými příjmy by tento druh spoření mohl být nevýhodný, pokud by hodnota výnosů klesla do záporných čísel.

Jak jsem psal výše, pokud nedojde ke změně důchodového systému v České republice, může dojít k tomu, že ekonomicky aktivní občané přispívající do státní kasy nebudou v takovém počtu, který by umožňoval výplatu starobního důchodu v takové výši, aby to pro důchodce bylo akceptovatelné, a proto je určitě zapotřebí, aby každý občan myslel na své zabezpečení v důchodovém věku. Otázkou tedy je, zda spořit právě v penzijním spoření dotované státem, nebo spořit jiným způsobem, kde by byly poměrně nízká rizika a zároveň pokryta výše roční inflace a jiné ekonomické faktory.

Dodatek

Údaje uvedené v této bakalářské práci jsou aktuální k datu 14. března 2021, v době čtení se některé informace mohly změnit, a proto autor nenese odpovědnost za aktuálnost údajů.

7 Použitá literatura

7.1 Knižní publikace

FORIŠKOVÁ, Dana. Bankovníctví: (textové opory pro kombinované studium UOP). Ostrava: Ostravská univerzita, 2003. ISBN 80-7042-229-7.

HÁJEK T. (2010): Právní úprava emise peněz a monetární politiky. Rigorózní práce. Univerzita Karlova. Právnická fakulta, Katedra finančního práva a právní vědy.

JÍLEK, Josef. Peníze a měnová politika. Praha: Grada, 2004. Finance (Grada). ISBN 80-247-0769-1.

KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. Banky a bankovní obchody. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2003. ISBN 80-7157-652-2.

POLOUČEK, Stanislav. Bankovníctví. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-491-9.

REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. str. 122. ISBN 80-7261-132-1.

RYTÍŘOVÁ, Lucie. *Důchodový systém v České republice*. Olomouc: ANAG, 2013. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-821-5.

SYROVÝ, Petr. Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě. Praha: Grada. 2012. 152 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-4479-7

ZEMAN, Václav a Tomáš MELUZÍN. Bankovníctví: studijní text pro prezenční i kombinovanou formu studia. Vyd. 2., rozš. a dopl. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2008. ISBN 978-80-214-3580-3.

7.2 Internetové zdroje

Bankovní rada ČNB – Česká národní banka. [online]. ČNB 2021 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/bankovni-rada

Bankovní úřad ministerstva financí (1919-1926) – Historie ČNB. [online]. ČNB 2021 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/bankovni_urad_ministerstva_financi/index.html

Bankovní úřad ministerstva financí (1926-1939) – Historie ČNB. [online]. ČNB 2021 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/narodni_bank_a_ceskoslovenska/index.html

Bankovní úřad ministerstva financí (1939-1945) – Historie ČNB. [online]. ČNB 2021 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/narodni_bank_a_pro_cechy_a_moravu/index.html

Bankovní úřad ministerstva financí (1945-1950) – Historie ČNB. [online]. ČNB 2021 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/narodni_bank_a_ceskoslovenska_1945/index.html

Bankovní úřad ministerstva financí (1950-1989) – Historie ČNB. [online]. ČNB 2021 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z:

https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/statni_bank_a_ceskoslovenska/index.html

Bankovní úřad ministerstva financí (1990-1992) – Historie ČNB. [online]. ČNB 2021 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z:

https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/statni_bank_a_ceskoslovenska_centralni_banka/index.html

Bankovní úřad ministerstva financí (1993-současnost) – Historie ČNB. [online]. ČNB 2021 [cit. 15.02.2021]. Dostupné z:

https://www.historie.cnb.cz/cs/dejiny_instituce/ceska_narodni_bank_a/index.html

Cyklická složka: [online]. [cit. 15.02.2021]. Dostupné z:

https://roklenpreview.echomedia.cz/img/59b68d38e4b03f5d26ec3cea/670/351?_sig=gOHPBWtx7WXXK12I5jsHAtcM5-ZYPF8r-MHDBS-MIRaY – obrázek 1

Měnověpolitické nástroje – Česká národní banka. [online]. ČNB 2021 [cit. 19.02.2021]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/mp-nastroje/>

Měnověpolitické sazby ČNB – Česká národní banka. [online]. ČNB 2021 [cit. 19.02.2021]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-inflaci/tematicke-prilohy-a-boxy/Menovopoliticke-sazby-CNB/>

Pojištění | MONETA Money Bank. Online, i na pobočce | MONETA Money Bank [online]. 2021 MONETA Money Bank, a. s. [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/slovník-pojmu/detail/co-je-pojisteni>

Důchodové pojištění. Průvodce [online]. [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/duchodove-pojisteni>

Sociální pojištění. Průvodce [online]. [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/socialni-pojisteni>

II. pilíř – Důchodové spoření (ukončení) | Soukromé penzijní systémy | Ministerstvo financí ČR. Ministerstvo financí ČR [online]. [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/soukrome-penzijni-systemy/ii-pilir-duchodove-sporeni>

Předdůchod 2021 – Kurzy.cz [online]. [cit. 17.02.2021]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/573719-predduchod-2021-na-vas-soukromy-duchod-budete-v-roce-2021-potrebovat-10-384-kc-mesicne/>

Účastnické fondy | Allianz pojišťovna. 302 Found [online]. Allianz 2021, Created by [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://apps.allianz.cz/produkty/penzijni-produkty/ucastnicke-fondy.html>

Conseq – Conseq globální akciový účastnický fond. Conseq – Homepage [online]. [cit. 20.02.2021] Dostupné z: <https://www.conseq.cz/penze/prehled-ucastnickych-fondu/conseq-globalni-akciov-y-ucastnick-y-fond>

ČSOB dynamický účastnický fond — ČSOB Penzijní společnost, a. s. Penzijní spoření | ČSOB penzijní společnost — ČSOB Penzijní společnost, a. s. [online]. [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://www.csob-penze.cz/nase-penzijni-sporeni/csob-dynamicky-ucastnick-y-fond/>

Dynamický účastnický fond – Generali penzijní společnost. Penzijní spoření se státní podporou – Generali penzijní společnost [online]. *Generali penzijní společnost* [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://www.generalipenze.cz/mam-sporeni/doplnekove-penzijni-sporeni/prehled-fondu-a-sporicich-programu/dynamicky-ucastnický-fond>

KB dynamický účastnický fond KB Penzijní společnosti, a.s. – KB Penzijní společnost. Homepage – KB Penzijní společnost [online]. *KB Penzijní společnost, a.s.*, [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://www.kbps.cz/doplnekove-penzijni-sporeni1/ucastnicke-fondy2/kb-dynamicky-ucastnický-fond-kb-penzijni-spolecnost/>

Účastnické fondy NN Penzijní společnosti – Na vás záleží. NN Penzijní společnost | Doplnkové penzijní spoření – Na vás záleží [online]. [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://penze.nn.cz/doplnekove-penzijni-sporeni/fondy/#tabs3>

Dynamický fond | Česká spořitelna – penzijní společnost. 301 Moved Permanently [online]. [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://www.csps.cz/cs/jak-sporit/dynamicky-fond>

Doplnkové penzijní spoření | UNIQA. Myslete na penzi | UNIQA [online]. *UNIQA 2021* [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://penze.uniqua.cz/penze/vyvoj-fondu/srovnani-fondu-grafy/?fund=356>

Účastnické fondy | Allianz pojišťovna. 302 Found [online]. *Allianz 2021*, [cit. 20.02.2021]. Dostupné z: <https://apps.allianz.cz/produkty/penzijni-produkty/ucastnicke-fondy.html>

Conseq – Conseq dluhopisový účastnický fond. Conseq – Homepage [online]. [cit. 20.02.2021] Dostupné z: <https://www.conseq.cz/penze/prehled-ucastnickych-fondu/conseq-dluhopisovy-ucastnický-fond>

ČSOB vyvážený účastnický fond — ČSOB Penzijní společnost, a. s. Penzijní spoření | ČSOB penzijní společnost — ČSOB Penzijní společnost, a. s. [online]. [cit. 24.02.2021]. Dostupné z: <https://www.csob-penze.cz/nase-penzijni-sporeni/vyvazeny-ucastnický-fond/>

Vyvážený účastnický fond – Generali penzijní společnost. Penzijní spoření se státní podporou – Generali penzijní společnost [online]. *Generali penzijní společnost* [cit. 24.02.2021]. Dostupné z: <https://www.generalipenze.cz/mam-sporeni/doplnekove-penzijni-sporeni/prehled-fondu-a-sporicich-programu/vyvazeny-ucastnický-fond>

KB vyvážený účastnický fond KB Penzijní společnosti, a.s. - KB Penzijní společnost. Homepage – KB Penzijní společnost [online]. *Penzijní společnost, a.s.*, [cit. 24.02.2021]. Dostupné z: <https://www.kbps.cz/doplnekove-penzijni-sporeni1/ucastnicke-fondy2/kb-vyvazeny-ucastnický-fond-kb-penzijni-spolecnost/>

Účastnické fondy NN Penzijní společnosti – Na vás záleží. NN Penzijní společnost | Doplnkové penzijní spoření – Na vás záleží [online]. [cit. 24.02.2021]. Dostupné z: <https://penze.nn.cz/doplnekove-penzijni-sporeni/fondy/#tabs2>

Vyvážený fond | Česká spořitelna – penzijní společnost. 301 Moved Permanently [online]. [cit. 24.02.2021]. Dostupné z: <https://www.csps.cz/cs/jak-sporit/vyvazeny-fond>

Doplnkové penzijní spoření | UNIQA. Myslete na penzi | UNIQA [online]. *UNIQA 2021* [cit. 25.02.2021]. Dostupné z: <https://penze.uniqua.cz/penze/vyvoj-fondu/srovnani-fondu-grafy/?fund=238>

ČSOB pro penzi účastnický fond | ČSOB Penzijní společnost, a. s. Penzijní spoření | ČSOB penzijní společnost — ČSOB Penzijní společnost, a. s. [online]. [cit. 25.02.2021]. Dostupné z: <https://www.csob-penze.cz/nase-penzijni-sporeni/csob-pro-penzi-ucastnický-fond/>

Spořicí účastnický fond – Generali penzijní společnost. Penzijní spoření se státní podporou – Generali penzijní společnost [online]. *Generali penzijní společnost* [cit. 25.02.2021]. Dostupné z: <https://www.generalipenze.cz/mam-sporeni/doplňkove-penzijni-sporeni/prehled-fondu-a-sporicich-programu/sporici-ucastnický-fond>

KB spořicí konzervativní fond KB Penzijní společnosti, a.s. – KB Penzijní společnost. Homepage – KB Penzijní společnost [online]. *KB Penzijní společnost, a.s.*, [cit. 01.03.2021]. Dostupné z: <https://www.kbps.cz/doplňkove-penzijni-sporeni1/ucastnicke-fondy2/kb-sporici-konzervativni-fond-kb-penzijni-spolecno/>

KB peněžní účastnický fond – KB Penzijní společnost. Homepage – KB Penzijní společnost [online]. *KB Penzijní společnost, a.s.*, [cit. 01.03.2021]. Dostupné z: <https://www.kbps.cz/doplňkove-penzijni-sporeni1/ucastnicke-fondy2/penezni-ucastnický-fond1/>

Etický fond | Česká spořitelna – penzijní společnost. 301 Moved Permanently [online]. [cit. 01.03.2021]. Dostupné z: <https://www.csps.cz/cs/jak-sporit/eticky-fond>

Doplňkové penzijní spoření | UNIQA. Myslete na penzi | UNIQA [online]. *UNIQA 2021* [cit. 01.03.2021]. Dostupné z: <https://penze.uniqa.cz/penze/vyvoj-fondu/srovnani-fondu-grafy/?fund=239>

Účastnické fondy | Allianz pojišťovna. 302 Found [online]. *Allianz 2021, Created by* [cit. 01.03.2021]. Dostupné z: <https://apps.allianz.cz/produkty/penzijni-produkty/ucastnicke-fondy.html>

Conseq – Conseq povinný konzervativní fond. Conseq – Homepage [online]. [cit. 01.03.2021]. Dostupné z: <https://www.conseq.cz/penze/prehled-ucastnických-fondu/conseq-povinný-konzervativni-fond>

ČSOB účastnický povinný konzervativní fond — ČSOB Penzijní společnost, a. s. Penzijní spoření | ČSOB penzijní společnost — ČSOB Penzijní společnost, a. s. [online]. [cit. 05.03.2021]. Dostupné z: <https://www.csob-penze.cz/nase-penzijni-sporeni/csob-ucastnický-povinný-konzervativni-fond/>

Povinný konzervativní fond – Generali penzijní společnost. Penzijní spoření se státní podporou – Generali penzijní společnost [online]. *Generali penzijní společnost* [cit. 05.03.2021]. Dostupné z: <https://www.generalipenze.cz/mam-sporeni/doplňkove-penzijni-sporeni/prehled-fondu-a-sporicich-programu/povinný-konzervativni-fond>

KB povinný konzervativní účastnický fond KB Penzijní společnosti, a.s. – KB Penzijní společnost. Homepage – KB Penzijní společnost [online]. *KB Penzijní společnost, a.s.*, [cit. 05.03.2021]. Dostupné z: <https://www.kbps.cz/doplňkove-penzijni-sporeni1/ucastnicke-fondy2/kb-povinný-konzervativni-ucastnický-fond-kb-penzij/>

Účastnické fondy NN Penzijní společnosti – Na vás záleží. NN Penzijní společnost | Doplnkové penzijní spoření – Na vás záleží [online]. [cit. 05.03.2021]. Dostupné z: <https://penze.nn.cz/doplňkove-penzijni-sporeni/fondy/>

Konzervativní fond | Česká spořitelna – penzijní společnost. 301 Moved Permanently [online]. [cit. 05.03.2021]. Dostupné z: <https://www.csps.cz/cs/jak-sporit/konzervativni-fond>

Doplňkové penzijní spoření | UNIQA. Myslete na penzi | UNIQA [online]. *UNIQA 2021 [cit. 08.03.2021]. Dostupné z: <https://penze.uniqa.cz/penze/vyvoj-fondu/srovnani-fondu-grafy/?fund=240>*

Zhodnocení prostředků účastníků – Asociace penzijních společností ČR. APS ČR – Asociace penzijních společností ČR [online]. *Asociace penzijních společností ČR [cit. 12.03.2021]. Dostupné z: <https://www.apfcr.cz/zhodnoceni-prostredku-ucastniku/> – zde jsou dostupná všechna zhodnocení, která byla v práci použita*

ČNB zvyšuje úrokové sazby – Česká národní banka. [online]. *ČNB 2021 [cit. 14.03.2021]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-zvysuje-urokove-sazby-00001>*

ČNB snižuje úrokové sazby a přijímá další opatření – Česká národní banka. [online]. *ČNB 2021 [cit. 14.03.2021]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-snizuje-urokove-sazby-a-prijima-dalsi-opatreni-00002/>*

Indexy spotřebitelských cen – inflace – prosinec 2019 | ČSÚ. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. [cit. 14.03.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ci/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-prosinec-2019>

Indexy spotřebitelských cen – inflace – prosinec 2020 | ČSÚ. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. [cit. 14.03.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ci/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-prosinec-2020>

7.3 Zákony

Zákon č. 42 ze dne 21. 3. 1994 o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením. In: Sběrka zákonů České republiky 1994.

Zákon č. 427 ze dne 1. 1. 2013 o doplňkovém penzijním spoření. In: Sběrka zákonů České republiky 2013.

8 Seznam grafů, tabulek, obrázků

Graf 1 Allianz-vývoj penzijní jednotky dynamického fondu	31
Graf 2 Conseq-vývoj penzijní jednotky globálního akciového fondu	32
Graf 3 ČSOB PS-vývoj penzijní jednotky dynamického fondu	33
Graf 4 Generali PS-vývoj penzijní jednotky dynamického fondu	34
Graf 5 KB PS-vývoj penzijní jednotky dynamického fondu	34
Graf 6 NN PS-vývoj penzijní jednotky růstového fondu	35
Graf 7 Česká Spořitelna PS-vývoj penzijní jednotky dynamického fondu	36
Graf 8 UNIQA-vývoj penzijní jednotky akciového fondu	36
Graf 9 - Allianz-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu	37
Graf 10 - Conseq-vývoj penzijní jednotky dluhopisového fondu	37
Graf 11 – ČSOB PS-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu	38
Graf 12 - Generali PS-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu	39
Graf 13 - KB PS-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu	39
Graf 14 - NN PS-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu	40
Graf 15 Česká spořitelna PS-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu	41
Graf 16 UNIQA-vývoj penzijní jednotky vyváženého fondu	41
Graf 17 ČSOB PS-vývoj penzijní jednotky	42
Graf 18 Generali PS-vývoj penzijní jednotky spořicího fondu	43

Graf 19 KB PS-vývoj penzijní jednotky spořicího fondu	43
Graf 20 KB PS-vývoj penzijní jednotky peněžního fondu	44
Graf 21 PS ČS-vývoj penzijní jednotky etického fondu	44
Graf 22 UNIQA-vývoj penzijní jednotky dluhopisového fondu	45
Graf 23 Allianz-vývoj penzijní jednotky konzervativního fondu	46
Graf 24 Conseq-vývoj penzijní jednotky povinného konzervativního fondu	46
Graf 25 ČSOB PS-vývoj penzijní jednotky povinného konzervativního fondu	47
Graf 26 Generali PS-vývoj penzijní jednotky povinného konzervativního fondu	47
Graf 27 KB PS-vývoj penzijní jednotky povinného konzervativního fondu	48
Graf 28 NN PS-vývoj penzijní jednotky konzervativního fondu	48
Graf 29 Česká spořitelna PS-vývoj penzijní jednotky konzervativní fondu	49
Graf 30 UNIQA-vývoj penzijní jednotky povinný konzervativní fond	49
Tabulka 1 - Sazby důchodového pojištění	18
Tabulka 2 - státní příspěvky	21
Tabulka 3 - Srovnání doplňkového penzijního spoření a penzijního připojištění.....	30
Tabulka 4 - Zhodnocení transformovaných fondů	50
Obrázek 1- cyklické opakování ekonomického růstu a poklesu	10